

Aurland kommune

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan

2016 - 2019

Handlingsdelen gjev grunnlag for kommunen si prioritering av ressursar, planleggings- og samarbeidsoppgåver. Kommuneplanen sin handlingsdel skal vidare konkretisera tiltak innanfor kommunen sine økonomiske rammer. Handlingsdelen skal rullerast årleg. Dette er i samsvar med plikta etter kommunelova til å utarbeida økonomiplan, som kan vera ein del av handlingsdelen. Kommunalova §5 stiller krav om at kommuneplanlegginga skal sjåast i samanheng med tilgjengelege økonomiske ressursar og økonomiplanen.

Innhald

Føreord	3
1. Rammevilkåra	4
1.1 Folketalsutvikling og konsekvensar av endra demografi	4
1.2 Bustadbygging 2016-2019	6
1.3 Bustadbygging og tenestekapasitet	7
1.4 Busetnad flyktningar	8
1.5 Økonomiske rammevilkår	8
1.5.1 Kommuneproposisjonen 2016.....	8
1.5.2 Kommunereform – avklaringar i samband med kommuneproposisjonen:	9
2. Styringssystemet.....	10
2.1 Korleis prioritere tiltak og oppgåver?	11
3. Planoversikt.....	13
4. Økonomiplan 2016-2019.....	14
4.1 Driftsbudsjettet	15
4.2 Investeringar.....	23
5. Handlingsdel 2016-2019	28
5.1 Temaområde i planperioden.....	28
5.2 Tenesteområde	34
5.2.1 Kommunal driftseining	34
5.2.2 Kultur	36
5.2.3 NAV	38
5.2.4 Helse og førebygging	40
5.2.5 Aurland barne- og ungdomsskule	43
5.2.6 Flåm skule	43
5.2.7 Kommunale barnehagar	46
5.2.8 Aurland og Lærdal Barnevern.....	49
5.2.9 Pleie, rehabilitering og omsorg	51
5.2.10 Rådmannsfunksjonane og politisk styring	54
5.2.11 Fellesutgifter ansvar 900	55

Vedlegg

- Handlingsplan for kommunedelplan for næring
- Handlingsplan for kommunedelplan for veg og trafikktrygging
- Handlingsplan for kommunedelplan for helse og omsorg
- Handlingsplan for hovudplan for VA
- Oversikt over interkommunale samarbeid

Sentrale styringsdokument:

- Kommunedelplan for næring
- Kommunedelplan for helse og omsorg
- Kommunal planstrategi 2012 - 2015
- Grunnlagsmateriale – Analyse og utfordringsdokument i samband med arbeidet med Kommunal Planstrategi(KPS).
- Hovudplan for vatn- og avlaup
- Kommunedelplan for veg og trafikktrygging
- Kommunedelplan for klima og energi
- Kommuneplan for Aurland.

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019

Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

Føreord

Dette dokumentet utgjør kommuneplanen sin handlingsdel i tråd med plan- og bygningslova § 11-1 og økonomiplan 2016 - 2019 i tråd med kommunelova § 44.

Rådmannen sitt forslag til handlingsdel og økonomiplan bygger på kommuneplanen sin samfunnsdel, vedteken handlingsdel med økonomiplan 2015-2018 og kommuneproposisjonen 2016 .

I og med at handlingsdelen er ei konkretisering av samfunnsdelen er dokumentet bygd opp med fokusområde som speglar tema og kapittelinnendinga i samfunnsdelen. Handlingsplanen konkretiserar kva som skal prioriterast dei komande fire åra.

Arbeidet med handlingsdel, økonomiplan vart forankra i kommunestyret sitt økonomiplanseminar 19.03.2015. Rådmannen har vurdert fleire tiltak for å skape balanse i økonomiplanen.

Økonomisk handlefridom handlar om meir enn dei folkevalde sin mogelegheit til å påverke økonomiplan og budsjett. Økonomisk handlefridom for kommunen handlar om korleis kommunen kan oppretthalde og vidareutvikle tenestetilbodet til innbyggjarane. Aurland kommune står overfor utfordringar som avgrensar denne handlefridomen. Dette er synleggjort gjennom dette plandokumentet.

Aurland kommune hadde eit negativt korrigert netto driftsresultat i åra 2009, 2012 og 2014. Dette inneber at kommunen har brukt meir av fondsbeholdninga si enn kva som er tilført. Den viktigaste årsaka til dette er at kommunen sine løpande inntekter ikkje held tritt med løns- og prisvekst, høge investeringar, samt stor variasjon i kommunen sitt premieavvik.

Rådmannen signaliserte ved framlegging av ufordringsnotat dagsett 05.05.2015, og gjennomgang av rekneskap for 2014 på økonomiplanseminaret, at ein økonomisk betring er naudsynt i åra framover. I framlegg til kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019 er det framlagt klare økonomiske måltal for å snu dette. Det er heller ikkje rom for volumutviding i tenestetilbodet i perioden.

Rammevilkåra har blitt merkbart endra, og det er viktig at denne utviklinga blir teken på alvor. Vanskelege prioriteringar må takast og ikkje skuve ut i tid.

Rådmannen legg fram kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019 med ein klar målsetjing om å nå 3% korrigert netto driftsresultat. For å nå dette vert det tilrådd strukturendringar innan pleie og omsorgstenestene, legesamarbeid på tvers av kommunegrenser, og større avsetting til fond, samt mindre reduksjonar i rammene til tenesteeiningane. Rådmannen er framleis uroa over det høge finansieringsbehovet til investeringsplanen.

Rådmannen har med dette gitt sine tilrådingar. Det er kommunestyret som vedtek kommunen sine mål og rammer for planperioden. Eventuelle endringar må ha realistisk inndekning. Før formannskapet legg sitt forslag ut på høyring vil målsettingane bli redigert i tråd med formannskapet sitt vedtak.

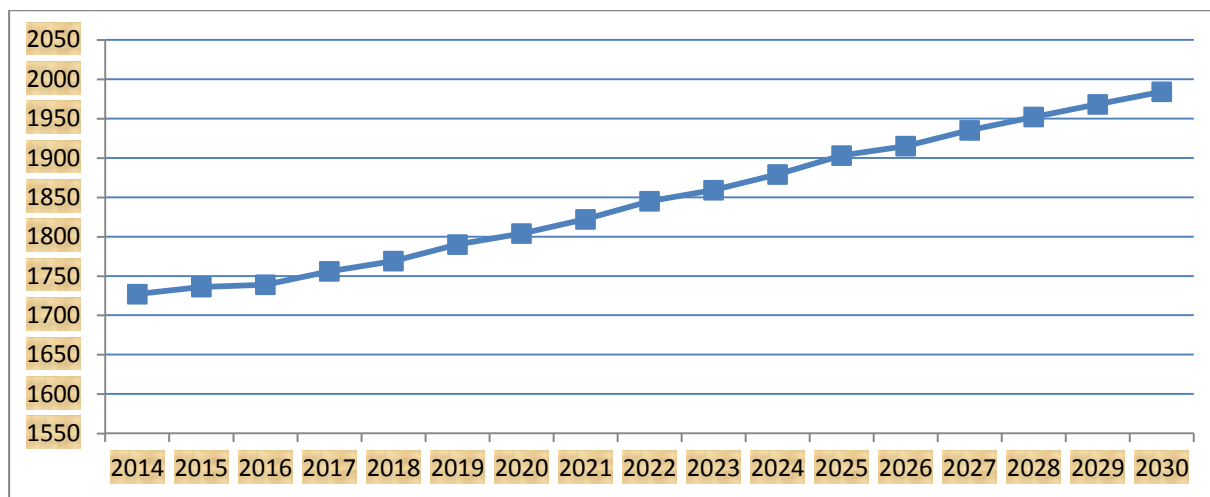
Aurland, 11.06.2015

Rådmann Steinar Søgård

1. Rammevilkåra

1.1 Folketalsutvikling og konsekvensar av endra demografi

Fram mot 2030 er folketalet i Aurland venta å stige med om lag 250 personar. Dette vil påverka behovet for gode kommunale tenester, bustadar og kommunal infrastruktur i kommunen.

Kjelde: Fylkesspegelen, Sogn og Fjordane Fylkeskommune

Vekst i folketalet og demografisk samansetning har betydning for utviklinga av lokalsamfunnet og for etterspurnaden etter kommunale tenester.

Fram til 2019 er folketalet venta å stige med 54 personar samanlikna med 2015. Tal unge mellom 6 - 12 og mellom 16 - 22 er venta nedgang dei neste åra. Det er venta ein større auke i personar mellom 23 - 66 og mellom 67 - 79. Auken i tal eldre over 80 år er venta frå om lag 2025.

Folketalsutvikling i Aurland

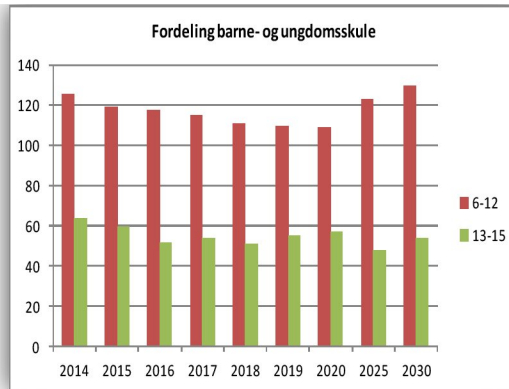
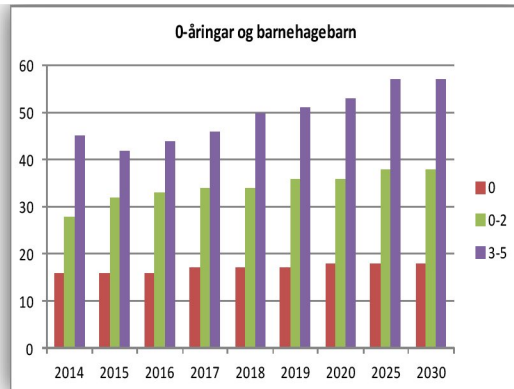
År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0	16	16	16	17	17	17	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
1-2	28	32	33	34	34	36	36	36	36	37	38	38	38	38	38	38	38
3-5	45	42	44	46	50	51	53	54	54	55	56	57	57	57	57	57	57
6-12	126	119	118	115	111	110	109	111	115	117	120	123	125	127	128	129	130
13-15	64	60	52	54	51	55	57	54	53	48	49	48	49	50	54	54	54
16-22	159	153	151	151	153	142	144	148	141	142	141	137	140	137	134	136	132
23-66	974	997	996	991	1000	1016	1024	1027	1051	1055	1052	1064	1059	1059	1056	1064	1067
67-79	201	204	223	238	243	253	258	265	273	283	292	296	304	313	325	319	327
80-89	86	82	76	81	83	83	78	80	75	79	89	96	104	112	118	128	138
90+	28	31	30	29	27	27	27	29	29	25	24	26	21	24	24	25	23
sum	1727	1736	1739	1756	1769	1790	1804	1822	1845	1859	1879	1903	1915	1935	1952	1968	1984

Forventa utvilking i dei einiskilde aldersgruppene

0-15 år

Tal barn i gruppa 0 - 15 år i Aurland er venta å ha ein svak vekst i planperioden. Det er venta at gruppa vil auke med totalt 6 barn frå 2016 - 2019.

Gruppa 0 - 2 er venta å halde seg stabilt i planperioden. Det er venta ein svak auke i aldersgruppa 3-5 år. I perioden fram mot 2030 er det forventa at gruppa 0 - 5 år vil stige med om lag 23 personar samanlikna med 2015.

Aldersgruppene 6 - 12 år og 13 - 15 år er venta bli redusert frå 170 personar i 2016 til 165 personar i 2019. Tal barn i barneskule er venta å bli redusert med 8 personar. For ungdomsskulealderen er gruppa venta å auke med 3 personar.

Aldersgruppa samla sett er venta å stige med om lag 5 personar frå 2015 - 2030.

16-22

Tal unge vaksne i Aurland er venta å totalt sett bli redusert med 9 personar i planperioden.

23-66

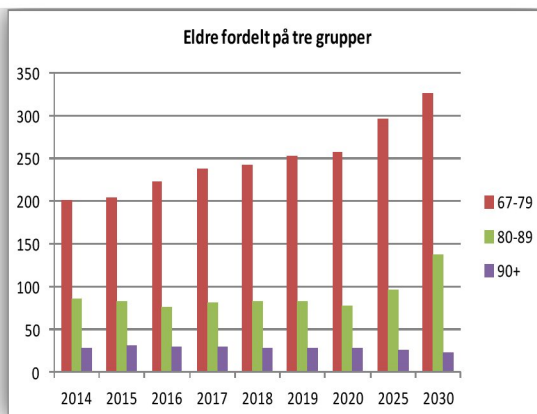
Den mest yrkesaktive aldersgruppa er venta å auke jamt med om lag 20 personar i åra fram mot 2019.

67-79

Denne aldersgruppa er venta å auke mest av alle aldersgrupper. Det er venta ein auke på 30 personar fram mot 2019.

80 år og eldre

Aurland vil i slutten av planperioden ha 110 personar over 80 år. I perioden fra 2015 til 2030 vil gruppa over 80 år stige med 48 personar

1.2 Bustadbygging 2016-2019

Den venta folketalsutviklinga i kommunen fører til eit behov for nye bustadar. I kommunedelplan for næring er tettstadutvikling peika på som ein viktig strategi og tiltak for samfunnsutvikling.

I kommunedelplan for næring er det fastsett fylgjande målsetjingar for bu:

Delmål - Bu
<i>Aurland skal vera ein trygg og god kommune å bu i, kjenneteikna med lokal identitet, gjestfridom, toleranse, samarbeid og kultur for utvikling.</i>

I kommuneplan er fylgjande fastsett for bustad:

Bustadpolitikk

<<Busetnaden i heile kommunen skal oppretthaldast. Det skal vere tilgjengelege gjennomgangsbustader for leige og tomter for bustadbygging i heile kommunen. Det er eit mål å få ein større del av eksisterande bustadmasse inn i aktiv bruk som heilårsbustader. Tilby god infrastruktur i alle busette delar av kommunen (vegar, breiband, mobildekning, vatn- og avløp)>>

I kommuneplan er det fastsett framtidige bustadområde som det i ettertid er starta reguleringsplanarbeid for. Utviklinga tek sikte på å utnytte eksisterande sosial og teknisk infrastruktur so godt som råd.

1.3 Bustadbygging og tenestekapasitet

Det har vore jobba med reguleringsplanarbeid for nye bustadfelt i kommunen. Frå før er reguleringsplan for Ty(del 1) og reguleringsplan for Smiebakken vedtekne og stadfesta. I Ty vart arealet seld til utbyggjar som har ført opp rekkehus i samsvar med reguleringsplan. Kommunen eig Smiebakken, men på grunn av større kostnader med utbygging av feltet, vart prosjektet skyvd på og kommunen har prioritert planarbeid for Ty-del 2 og Fretheimshaugane. Desse reguleringsplanane er forventa å bli sluttbehandla i løpet av året.

Kommunale kostnader til utbygging av feltet har i tidlegare planar lege inne i økonomiplan, men ein ynskjer no å få vurdert moglegheita å selje areala, og slik la ein utbyggjar realisera felta i samsvar med reguleringsplan.

Som nemnt over er det desse bustadprosjekta som vil ligge klare ved utgangen av 2015:

1. Bustadprosjekt Fretheimshaugane - del 2
 - Opnar for om lag 10 - 15 bustadeiningar
2. Bustadprosjekt Ty - del 2
 - Opnar for inntil 25 bustadeiningar
3. Bustadprosjekt Smiebakken
 - Opnar for inntil 49 bustadeiningar
 - Er eit langsiktig bustadprosjekt(tomtereserve)
4. Bustadprosjekt Furuly
 - Opnar for 6 - 8 bustadeiningar
 - Skal byggjast ut i regi av kommunen.
 - Bustadsosial føremål/offentleg føremål

Utbygging av felta kan løysast etter **to** modellar:

Alternativ 1:

Aurland kommune gjennomfører planlegging av VA og anna infrastruktur og hentar inn anbod på opparbeiding, bygger ut dette og legg tomtene ut for sal. Det vil seie at tomtene vert lyst ut og det vert gjennomført loddtrekning av einebustadtomtene, dersom det meld seg fleire søkjarar enn tal tomter. Rekkehusområda kan lysast ut og seljast til ein eller fleire utbyggjarar.

Fordelar med alternativ 1:

- Kommunen har gjort dette før.
- Lett å gjennomføre og ein får god kontroll på kvalitet på infrastruktur
- Ved å selje einebustadtomter etter loddtrekningsprinsippet får den einskilde tomtekjøpar fritt velje bustadleverandør.
- God kontroll på tilbakelevering av tomt, dersom tomta ikkje vert utbygd innan fristar og kan seljast til ny tomtekjøpar.

Ulemper med alternativ 1:

- Aurland kommune må forskottera utbyggingskostnad.
- Tal rekkehus kan vera optimistisk.

Alternativ 2:

Aurland kommune legg bustadfeltet ut for sal, ferdig regulert og overlet til utbyggjar å planlegge infrastruktur, opparbeiding og sal av tomtene.

Fordelar med alternativ 2:

- Mindre ansvar for kommunen. Ein overlet til marknaden å styre prisar og sal av tomter. Minstepris for kommunen vil vera å få dekkja kostnader lagt ut av kommunen til no. For Ty vil dette vera t.d kostnader i høve infrastruktur, grunnkjøp og reguleringsplanarbeidet.

Ulemper med alternativ 2:

- Krev gode utbyggingsavtalar
- Kommunen har ikkje kontroll på tidsperspektiv for utbygginga.
- Kommunen har ikkje kontroll på sal av tomter, t.d oppkjøp, spekulasjon, vidaresal. Må regulerast i ein utbyggingsavtale.
- Aurland kan vera for liten marknad til denne type avtalar, og ein må ha ein utbyggjar som har økonomiske krefter til å ha tomter liggjande på vent.

Til grunn for begge modellane må sjølvkostprinsippet liggja.

Det kan vera teneleg å sjå på moglegheita med å leggja areala for Ty-del 2 og Fretheimshaugane del 2 ut for sal for å sjå om denne modellen er realistisk. Dersom det syner seg å ikkje vera realiserbart med denne modellen, kan utbyggingskostnadane innarbeidast i budsjettet for 2016, i desember 2015.

1.4 Busetnad flyktningar

Aurland kommune skal busetje flyktningar frå 2016, og bør ha sentrumsnære bustadar. Husbanken gir finansieringsstøtte, og tilskot på inntil 40 %. Støtta kan gjevast både til kommunen, stiftelsar og private.

Det skal etablerast ei tverrfagleg gruppe som lagar ein framdriftsplan, som sikrar god intern samhandling i kommunen, i god tid før busetjing.

1.5 Økonomiske rammevilkår

1.5.1 Kommuneproposisjonen 2016

Frå revidert nasjonalbudsjett 2015 blir det lagt opp til ein vekst i samla inntekter for kommunesektoren på mellom 6 til 7 mrd. kroner. Av dette vil mellom 4,5 og 5 mrd. kroner vere frie inntekter. Av veksten er 200 mill. kroner grunngjeve med behovet for å styrke helsestasjon- og skulehelsetenesta. Vidare er 400 mill. kroner av veksten grunngjeve med styrking av kommunale rustiltak, og 400 mill. kroner til fleksibelt barnehageopptak. Inntektsveksten må sjåast i samanheng med at utgiftene aukar som følgje av folketalsvekst og demografisk utvikling. Teknisk berekningsutval (TBU) har berekna at kommunesektoren kan få meirutgifter på om lag 2,1 mrd. kroner i 2016 knytt til den demografiske utviklinga. Om lag 1,7 mrd. kroner av dette må finansierast av veksten i frie inntekter.

Kommunane sine pensjonsutgifter har auka sterkt dei seinare år. Premienivået vil vere høgt også i 2016. Departementet har berekna auken i kostnadene til 0,9 mrd. kroner for heile kommunesektoren.

Basisramma for skjønnsmidlar vert sett til 1 291 mill. kroner for kommunane, noko som er ei nominell vidareføring frå 2015.

Differensiert arbeidsgivaravgift (DA)

- i retningslinjene for skjønnstildelinga frå fylkesmannen vil det frå 2016 opnast for ei gradvis nedtrapping av tidlegare DA-kompensasjon, samstundes som det vert presisert at dette skal fordelast over fleire år.

«Selskapsskatt» : Regjeringa ønskjer å stimulere til lokal næringsutvikling og sikre at deler av verdiskapinga går tilbake til lokalsamfunnet. Ny modell vert basert på lokal gjennomsnittleg vekst i lønnsgrunnlaget i private føretak, siste fire år. Ordninga vert innført i 2016 med verknad frå 2017. Alle kommunar med positiv utvikling vil få ein forholdsmessig del av den nye inntekta. Inntekta skal tildelast gjennom rammetilskotet, men vert utjamna på linje med øvrige kommunale skatteinntekter.

1.5.2 Kommunereform – avklaringar i samband med kommuneproposisjonen:

- Endeleg frist for kommunale vedtak er sett til fredag 1. juli 2016.
- Grensejustering utløyser ikkje økonomiske verkemiddel.
- Veksttilskotet inngår ikkje i inndelingstilskotet.
- Inndelingstilskotet skal bereknast ut frå inntektssystemet i 2016 og eventuelle endringar i inntektssystemet i perioden 2017 – 2019 vil ikkje påverke størrelsen på inndelingstilskotet.
- Kr. 100 000 til innbyggjarhøyring vert utbetalt til kommunar som har handsama faktagrunnlaget politisk og gjort retningsval for kva samanslåingsalternativ innbyggjarane skal høyrast om.
- Differensiert arbeidsgivaravgift: dersom kommunar i ulike soner slår seg saman, skal satsen vidareførast innanfor dei «gamle» kommunegrensene fram til 1. januar 2021. Spørsmål om i kva sone ein eventuell ny kommune skal plasserast, må stillast til departementet.
- Landbruksstøtte: Opphavleg soneplassering skal vidareførast også etter ei kommunesamanslåing. På tvers av fylkesgrenser vert soneplasseringa tilpassa «mottakarfylket».
- Kommunestyreval og valperiode: Kommunen kan forkorte men ikkje forlenge valperioden.
- Kommunal planstrategi: Kommunar i «løp 2» bør samkøyre prosessane med nabokommunane der det er naturleg.
- Politireforma og kommunereforma: Politireforma vil tilpasse seg dei nye kommunegrensene slik at ein ny kommune vil kun tilhøyre eitt politidistrikt.
- Kraftkommunar: Konesjonskraftinntekter kan aukast ved samanslåingar. Dette vil gå på kostnad av dei konsesjonskraftinntektene som i dag går til fylkeskommunen.
- Samanslåing i to omgangar: Kommunar i ei gruppe kan i fleire omgangar på ulike tidspunkt gjere vedtak om samanslåing, men iverksetjingstidspunktet bør vere det same for alle kommunar som skal inn i den nye kommunen.

Endeleg tal for kommunane vil vere klare i statsbudsjettet for 2016, som vert framlagt 7. oktober 2015.

2. Styringssystemet

Kommuneplanen er kommunen sin overordna styringsdokument. Planen gjeld for 12 år og behovet for rullert vert handtert gjennom kommunal planstrategi. Kommuneplanen tek stilling til mål og strategiar for Aurlandssamfunnet og for kommunen som organisasjon.

Kommuneplan for Aurland kommune Samfunnsdel: 2007 – 2019 Arealdel med konsekvensvurdering: 2008 - 2020						
Vision: Aurland – det naturlege val! Kommunen sine verdier: <i>Menneske i sentrum, tradisjon og kulturhistorie, langsiktige berekraftig utvikling, samt lokal ressursutnytting og foredling.</i> Mål for kommunen: <i>Auke folketallet i kommunen, mangfaldig næringsliv, arbeidsplassar – heile året, bustadar og tomter til alle som ynskjer å busette seg i kommunen, oppretthalde busetnad i grendene, attraktive fritidstilbod, trygt oppvekstmiljø, god tenesteyting, arbeide for berekraftig samfunnsutvikling.</i>						
Næringsutvikling	Tettstadutvikling	Lokal agenda 21 og berekraftig samfunnsutvikling	Bustadpolitikk	Folkehelse, universell utforming og barne og unge.	Sikkerheit og beredskap	Kommunale tenester
Aurland kommune skal ha heilårsarbeidsplassar innanfor eit mangfaldig næringsliv til alle som ynskjer å arbeide i kommunen	Tettstadane i kommunen skal vere attraktive bustadområde og gode møteplassar for fastbuande og tilreisande. Tettstadutviklinga skal skje med grunnlag i arkitektonisk og kulturhistorisk medvit og vere funksjonelle for alle. Aurlandsvangen skal vere eit sterkt kommunesenter med eit breitt tilbod til innbyggjarar og tilreisande.	Aurland kommune vil trekkje innbyggjarane inn i planlegging og samfunnsutforming i tråd med LA 21. Aurland kommune skal arbeide for å vere eit berekraftig samfunn med omsyn til biologisk, økonomisk, sosial og kulturell berekraft.	Busetnaden i heile kommunen skal oppretthaldast.	Utvikle eit aktivt folkehelsearbeid på tvers av faglege og organisatoriske grenser. Førebygge meir, reparere mindre.	Aurland kommune vil leggja vekt på beredskap og tryggleikssyn i alle kommunal verksemd og planlegging. Det er eit krav om at ambulansetenesta må ha heilårleg, akutt døgn-ambulansestasjon i Aurland.	Aurland kommune skal ha godt tenestetilbod kjenneteikna ved: God tilpassing til innbyggjarane sitt behov, effektivitet, kvalitetsbevisste og motiverte medarbeidarar og god organisasjonskultur.
Kommuneplanen sin samfunnsdel seier kva som er viktig å halde fokus på i Aurland, oppfølging skjer via tertialrapportering og årsmeldinga						
12-årige mål i kommuneplanen						
4-årige mål i kortsiktig del av kommuneplanen/strategiske mål i strategisk handlingsdel med økonomiplan som gir ambisjonsnivået, dvs kva og når						
Arsbudsjett: Fokusområde, kritiske suksessfaktorar, kva er viktig å gjera for å nå strategiske måla						
Administrativ gjennomgang av vedtatt mål = Verksemdsplan med dei tiltak/arbeidsmål som er viktig for å nå vedtatt mål						

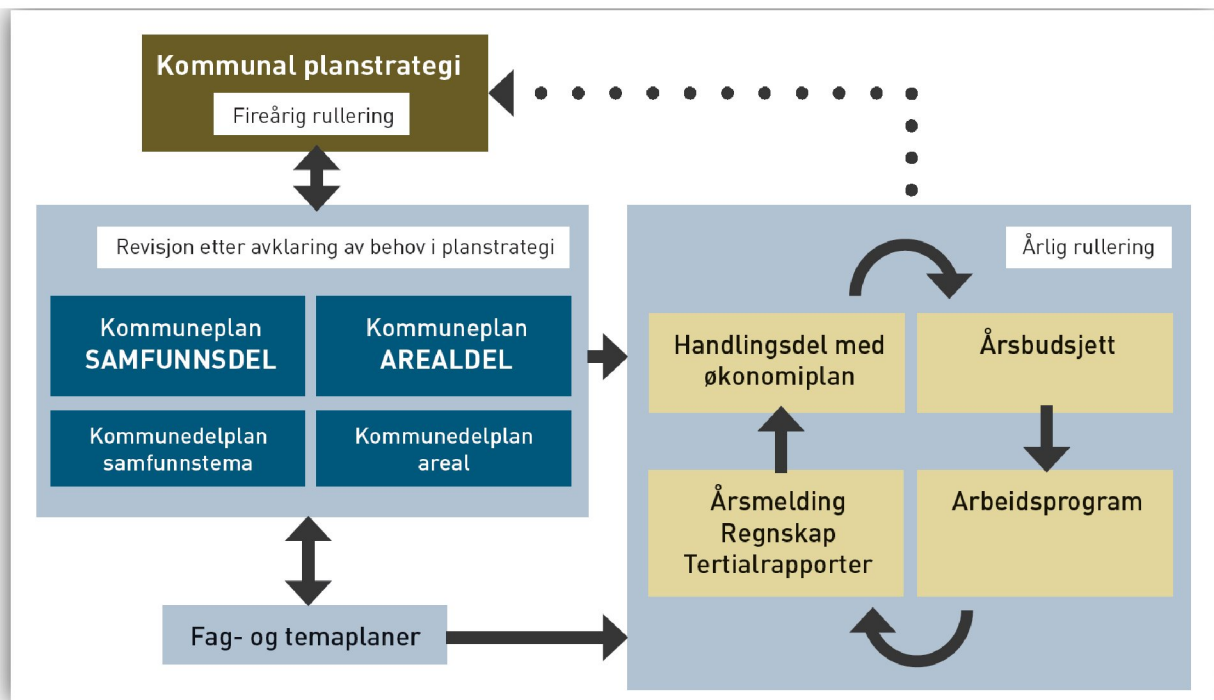
Med dei langsiktige måla gjev vedteken kommuneplan og kommunedelplanar kva moglegheiter og utfordringar som er dei viktigaste. Kommuneplan og kommunedelplanar danner grunnlag for kommunen sin handlingsdel med økonomiplan som gjeld for fire år og skal rullerast årleg.

Med bakgrunn i kapittel inndelinga i kommuneplan er det i handlingsdel med økonomiplan definert temaområde. Temaområda er:

(1) folkehelse, bustad og næring (2) bærekraft, miljø og beredskap, (3) kommunale tenester og (4) økonomi.

I handlingsdelen vedtek kommunestyret strategiar og prioriteringar, som skal vere retningsgivande, innanfor dei ulike temaområda. Handlingsdelen seier noko om kva tema kvar tenesteeining skal ha eit særleg fokus på. Konkrete mål for kvart tema må konkretiserast i årsbudsjettet og skal rapporterast på per tertial og årsmelding. Kvar tenesteeining har eit ansvar for å bidra til at kommunen når dei målsettingane som kommunestyret fastset gjennom overordna planar.

Gjennom arbeidet med kommunal planstrategi vert det avklart om kommuneplanen skal rullerast, samt kva planar som det nye kommunestyret ynskjer å arbeide med i perioden.

2.1 Korleis prioritere tiltak og oppgåver?

Skule, helse og omsorgsarbeid er eksempel på typiske velferdsoppgåver som norske kommunar i dag handterer. Dette vil vere primæraktivitetane også i perioden denne økonomiplanen omfattar. Visse typar kommunale tenester vert gjennomførte fordi kommunane gjennom lov er pålagde å utføre desse oppgåvene.

MÅ-oppgåver kan ein ikkje la vere å utføre. I tillegg har ein oppgåver kommunen sjølv ønskjer eller vil gjennomføre, dei såkalla VIL-oppgåvene. Til slutt har vi mange KAN-oppgåver.

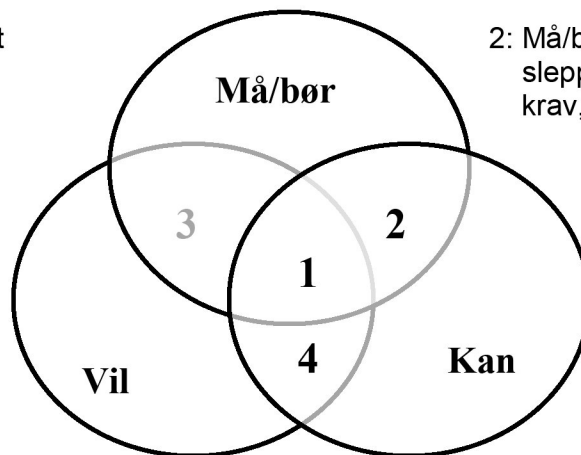
Særleg valet mellom VIL/KAN (område 4) og VIL/MÅ (område 3) kan ofte vere vanskeleg. Område 4 inneber ofte populære val retta mot veljarar/innbyggjarar, medan område 3 inneber å gjere tiltak i forhold til kommunen sine utfordringar. Det siste treng nødvendigvis ikkje vere tiltak av det populære slaget.

Prioritering av oppgaver

1: Primæraktivitet, pålagt

3: Kommunen sine utfordringer

2: Må/bør, men vil helst sleppe → eks. statlege krav, pålegg, mv

4: Kan og vil –oppgåver. Bør ressursar omdisponerast til område 3?

3. Planoversikt

Plan og prosessarbeid i Aurland kommune 2016 - 2019					
	2016	2017	2018	2019	Kommentar:
Kommunale reguleringsplanar					
Planar under arbeid/sluttbehandling					
Reguleringsplan for Ty - del 2					Sluttbehandling 2015
Reguleringsplan for Furuly					Sluttbehandling 2015
Reguleringsplan for turveg Heggvikji - Bøen					Sluttbehandling 2015
Reguleringsplan for tilkomst Flåm skule					Sluttbehandling 2015
Reguleringsplan for Flåm kyrkje					Sluttbehandling 2015
Reguleringsendring for Helgheim					Sluttbehandling 2015
Reguleringsplan for Fretheimshaugane bustadfelt - øvre del					Sluttbehandling 2015
Reguleringsplan for Undredal sentrum (områderegulering)	x				Sluttbehandling 2016
Reguleringsplan for ny barnehage	x				Sluttbehandling 2016
Områderegulering Flåm sentrum	x				Sluttbehandling 2016
Reguleringsendring for gang- og sykkelveg Ty - Høydalen		x	x		Sluttbehandling 2018
Private reguleringsplanar					
Reguleringsplan for Nedre Brekke - Nigarden	x				Usikkert
Reguleringsplan for Mjølfjell-Brandset skyteøvingfelt	x				Usikkert
Reguleringsendring for Orøyane ARU	x				Usikkert
Statlege reguleringsplanar					
Reguleringsplan for E16 Nærøydalen	x	x			Usikkert
Overordna planar/temaplanar/prosessarbeid					
Kommunedelplan for fysisk aktivitet og folkehelse					Sluttbehandling 2015
Kommunedelplan for klima og energi	x	x			Sluttbehandling 2017
Kommuneplan for Aurland - samfunnsdel	x	x			Sluttbehandling 2017
Kommuneplan for Aurland - arealdel		x	x		Sluttbehandling 2018
Kommunal planstrategi 2015 - 2018	x		x	x	Sluttbehandling 2016, ny oppstart i 2018
Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan	x	x	x	x	Vert rullert årleg
Budsjettarbeid	x	x	x	x	Vert rullert årleg
Kommunal beredskapsplan	x				Sluttbehandling 2016
Kommunereforma	x	x			
System for styrka læring	x	x	x	x	
Kommunedelplan for veg og trafikktrygging		x			Rullering 2017
Evalueringspolitisk organisering					Jf tidlegare vedtak
Antikorrupsjonsprogam	x				
Gjennomgang delegasjonsreglement	x				Vert gjort av nytt kommunestyre
Kjerneområde landbruk og kulturlandskap (temaplan)	x	x			Sluttbehandling 2017
Forvaltningsplan for hjortevilt (temaplan)	x				Sluttbehandling 2016

4. Økonomiplan 2016-2019

Kommunane har sjølv ansvaret for god økonomistyring. *Kommunar med eit handlingsrom* og sunn økonomi vil kunne møte innstrammingar eller utføresette hendingar ved å redusere driftsresultatet eller bruke tidlegare avsetningar, utan at det får direkte konsekvens for tenestenivået. *Kommunar utan handlingsrom* må gå rett på tenestekutt dersom dei ikkje har tilstrekkelege fondsreservar. Økonomiplanen tar utgangspunkt i kommuneplanen sine langsiktige mål, strategiar og utfordringar og seier korleis kommunen skal bruke sine ressursar for å nå vedtekne mål. Langsiktige mål og utfordringar kan ikkje løysast på eitt år, men må planleggast, gjennomførast, evaluerast og følgjast opp over tid. Samtidig må det planleggast for at tiltak som blir vedtatt i årsbudsjettet ikkje underminerer den økonomiske balanse på lengre sikt. Difor er ein gjennomarbeida og oppdatert økonomiplan vel så viktig som eit godt årsbudsjett. Planlegging ut over årsbudsjettet er ein føresetnad for god økonomistyring.

Økonomiplanen skal gi retning for kommunen sin ressursbruk i den komande fireårsperioden. Ressursbruken må vere innafor dei økonomiske rammene kommunen står overfor. God økonomiplanlegging betyr difor god oversikt over dei økonomiske og demografiske forhold m.m. som påverkar kommunen, og at økonomiplanen blir basert på reelle prioriteringar i kommunestyret.

Økonomiplanlegginga skal og bidra til at prioriteringsdiskusjonen bygger på eit realistisk grunnlag som reflekterer kva som faktisk er mogeleg å oppnå i kommunen, samtidig med at kommunen sikrar økonomisk balanse og eit grunnlag for å yte eit godt tenestetilbod over tid.

For å bidra til ein felles forståing av kommunen sin økonomiske situasjon er det ei rekke ulike type spørsmål som må gjennomgåast, som til dømes:

- Er kommunen sin økonomi i balanse?
- Kva for statlege føringar kan forventast?
- Korleis vil renteutviklinga påverke kommunen?
- Korleis vil innbyggjarutviklinga, og samansettinga, i kommunen utvikle seg i åra som kjem?
- Kva for delar av kommunen sitt tenestetilbod kan forventast auka etterspurnad?
- Kva for delar av kommunen sitt tenestetilbod kan forventast redusert etterspurnad?
- Har kommunen fått ansvar for nye oppgåver?
- Er det tenester som bør avviklast?
- På kva for område vil kostnadane auke i framtida dersom me ikkje tar grep i dag?
- Kva for alternativ har kommunen for å dekke dei identifiserte framtidige behov?
- Kvar ligg utryggleiken/risikoane, og korleis handterer kommunen dei?

Før prioritering av ressursane mellom tenesteområda skjer, bør dei overordna mål og rammer for kommunen sin økonomiske utvikling vere fastsett. Måla og rammene som skal fastsettast av kommunestyret 3. september må ta utgangspunkt i vurderingar om Aurland kommune sin faktiske situasjon.

Målområde innan økonomistyring

Den økonomiske politikken i Aurland kommune, som er ein føresetnad for god økonomistyring, bør innehalde/etablere lokale målsettingar på enkle sentrale nøkkel tal. I Aurland vil dette gjelde:

- Disposisjonsfond

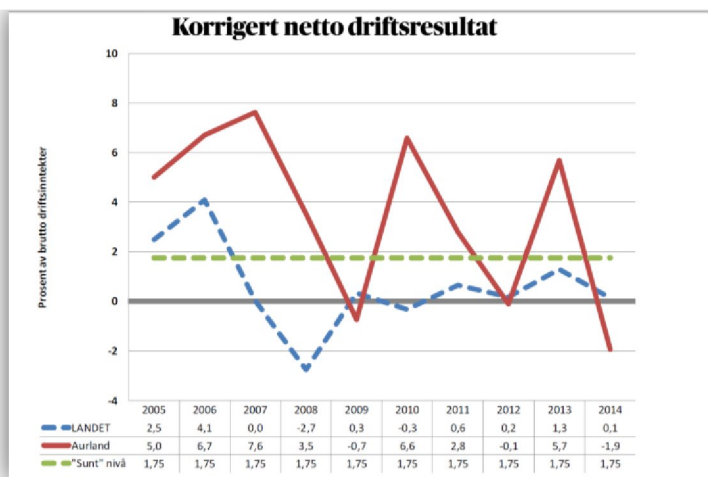
Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019
Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

- Konesjonsavgiftsfond

Desse målsettingane vil gje grunnlaget for ein sunn økonomistyring og vere med på å legge rammene for eit ønska handlingsrom.

4.1 Driftsbudsjettet

I årsmeldinga for 2014, og i eit utfordringsnotat i samband med gjennomføring av økonomiplanseminar den 19.mars, har rådmannen gjort greie for den økonomiske situasjonen. Aurland kommune har dei seinare åra vist god budsjett disiplin der dei overordna strategiar og vedtak blir fylgt. I perioden 2010 – 2013 har kommunen gjennomført nødvendige reduksjonar i drifta for å halde på den økonomiske handlefridomen. Likevel er det store svingingar i kommunen sine korrigerte netto driftsresultat over dei siste fire åra. Gjennomsnittleg er det likevel eit resultat som er rimeleg bra målt opp mot normalen i Kommune-Noreg. Talla er likevel svake om ein ser dette opp mot kommunen sitt høge inntektsnivå. I 2014 var korrigerert netto driftsresultat dårleg – klart på minussida.

Korrigerert netto drift = Netto driftsresultat - mva investeringar (t.o.m 2013) - netto inntekt premieavvik - avsetning bundne fond + bruk bundne fond.

Brutto driftsinntekter er korrigerert for mva investeringar (t.o.m 2013)

Grafen viser korrigerert netto driftsresultat på konsernnivå, som betyr at Aurland Hamnevesen KF er inkludert.

Noko av forklaringa på det dårlege resultatet i 2014 er at kommunen ikkje har utgiftsført kr 5,5 mill i pensjonskostnader (premieavvik) i rekneskapen. Viser elles til kommentar vedkomande oppsamla premieavvik. Inkludert i dette resultatmålet er hamnevesenet sine resultat. Blir hamnevesenet sitt rekneskapsmessige resultat trekt ut, er netto korrigerert driftsresultat endå dårlegare. Det vil sei om lag -3,3% av brutto driftsinntekter i 2014.

Målområde drift:

Aurland kommune har som mål å oppnå 3% korrigerert netto driftsresultat. Dette vil betre fondsavsetningar og kommunen sitt handlingsrom.

Dei økonomiske rammene for kommuneplanen sin handlingsdel 2016-2019 er bygd på vedtatt plan for 2015-2018, budsjett 2015, kjente grunnlagsendringar og kommuneproposisjonen 2016. Hovudtala i forslaget til driftsbudsjett for 2016-2019 går fram av tabellen under. Tala er framskrivne i faste prisar. Dei lyseblå radene i tabellen viser disposisjonar som bundne og/eller ikkje er mogeleg å budsjettere til ordinære driftsformål.

Formannskapet sitt høyringsframlegg (18.06.2015)

DRIFTSOVERSIKT

	Årsbudsj.	Årsbudsj	Økonomiplan			
(Tall i 1000 kr)	2015	etter løn	2016	2017	2018	2019
Skatt på inntekt og formue	70 000	70 000	72 754	72 754	72 754	72 754
Rammetilskudd	39 900	39 900	38 808	38 787	38 766	38 766
Eigedomsskatt	55 300	55 300	54 800	54 800	54 800	54 800
Konsesjonsavgift	15 300	15 300	15 300	15 300	15 300	15 300
Andre statlige overføringer	1 800	1 800	1 800	1 900	1 900	2 000
SUM FRIE INNTEKTER	182 300	182 300	183 462	183 541	183 520	183 620
Renteinntekter	2 000	2 000	1 500	2 000	2 500	3 000
Utbyte	4 000	4 000	3 000	3 500	4 000	4 000
Renteutgifter	-3 000	-3 000	-3 000	-3 100	-3 200	-3 300
Netto renteutgifter/-inntekter	3 000	3 000	1 500	2 400	3 300	3 700
Mottekne avdrag på lån	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Avdragsutgifter	-8 000	-8 000	-5 000	-8 000	-8 000	-8 000
Netto avdragsutgifter	-5 000	-5 000	-2 000	-5 000	-5 000	-5 000
NETTO RENTE- OG AVDRAGSUTGIFTER	-2 000	-2 000	-500	-2 600	-1 700	-1 300
TIL FORDELING	180 300	180 300	182 962	180 941	181 820	182 320
<u>Til driftsrammer:</u>						
Politisk leing	3 243	3 283	3 036	3 186	3 036	3 186
Sentraladministrasjon	9 716	9 884	9 584	9 584	9 584	9 584
Kultur	5 257	5 337	5 160	5 160	5 160	5 160
Aurland Barne og ungdomsskule	19 366	19 713	19 383	19 663	19 663	19 663
Kommunale barnehagar	8 323	8 494	7 944	7 644	7 644	7 644
Flåm skule	6 576	6 693	6 593	6 293	5 993	5 993
Helse og førebyggjande	8 600	8 773	9 060	8 960	8 160	8 160
NAV Aurland	7 871	7 961	7 611	7 611	7 611	7 611
Barnevern	3 788	3 852	5 052	5 052	3 852	3 852
Pleie og omsorg	51 001	51 828	52 178	50 278	48 928	48 428
Kommunal driftseining	23 903	24 264	26 110	26 005	26 380	26 380
Nøytrale inntekter / utgifter	10 373	10 435	10 424	10 624	10 624	10 624
Sal av konsesjonskraft	-6 600	-6 600	-6 200	-6 200	-6 200	-6 200
Lønssoppgjer (blir fordelt)	2 500	0	2 500	3 000	2 500	3 000
Sum fordelt til driftsrammer	153 917	153 917	158 435	156 860	152 935	153 085
<u>Disposisjoner:</u>						
Avsetning til disposisjonsfond	-833	-833	-4 567	-1 981	-4 585	-5 135
Avsetning til konsesjonsavg.fond	-18 300	-18 300	-18 300	-18 300	-18 300	-18 300
Avsetning til kompetansehevingsfond	-300	-300				
Avsetning til utviklingsfond	-2 500	-2 500	-1 500	-2 000	-2 500	-2 500
Avsetning til HMT-fond	-300	-300				
Avsetning til prisreguleringsfond	-1 000	-1 000				
Avsetning til særskilde tiltak	-1 000	-1 000				
Avsetning til førebyggjande tiltak helse	-800	-800				
Avsetning til auka pensjonskostnader	-1 000	-1 000	-1 000	-2 500	-2 500	-2 500
Avsetning til vedlikehald eigedomar	-2 700	-2 700				
Bruk av disposisjonsfond (lånefond)	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	500
Bruk av disposisjonsfond	3 000	3 000				
Overføring til investering	-1 650	-1 650	-160	-300	-2 000	-1 300
Netto disposisjoner	-26 383	-26 383	-24 527	-24 081	-28 885	-29 235

I forslag til kommuneplanen sin handlingsdel 2016-2019 blir det foreslått å styrke kommunen sitt disposisjonsfond og konsesjonsavgiftsfond. Dette er i tråd med kommunestyret sine signal frå økonomiplanseminaret. Kontrollutvalet har si handsaming av Aurland kommune sitt rekneskap for 2014 bedt kommunestyre planlegge slik at fondsbeholdninga blir auka, og på den måten betre likviditeten i kommunen.

Likviditetsgrad 2 er eit forholdstal mellom omløpsmidlar og kortsiktig gjeld. Jo høgare forholdstalet er jo betre er kommunen sin betalingsevne. Likviditetsgrad 2 bør være større enn 1.

Aurland kommune har høge inntekter, men likevel er likviditeten til tider svært krevjande. Både inntekter og utgifter i kommunen kjem i ulike periodar. Det er difor viktig å ha ein solid botnlikviditet for å kunne dekke dei daglege betalingsforpliktingane. Dei seinare åra har kommunen i periodar vore nøydd til å bruke kassekreditt for å dekke løpande utgifter.

Målområde likviditet:

Aurland kommune skal betre botnlikviditeten med omlag 40 mill. kroner i løpet av planperioden.

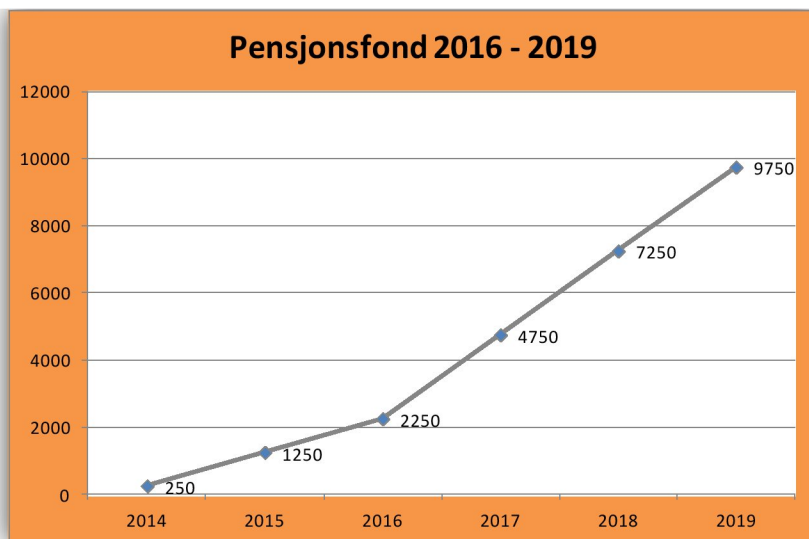
Oppsamla premieavvik – i prosent av brutto driftsinntekter

		Aurland	Lærdal	Årdal
Barometer 2011	2010	3,9	4,3	2,8
Barometer 2012	2011	3,4	4,0	3,7
Barometer 2013	2012	5,3	5,8	0,8
Barometer 2014	2013	5,1	5,4	0,1
Barometer 2015	2014	6,8	5,9	2,6

*Akkumulert premieavvik,
Aurland kommune
pr 01.01.14 ca 19 mill*

Netto premieavvik i balansen (eiendel - gjeld) målt i prosent av brutto driftsinntekter. Kilde: SSB, Kostra, kommunekonsern

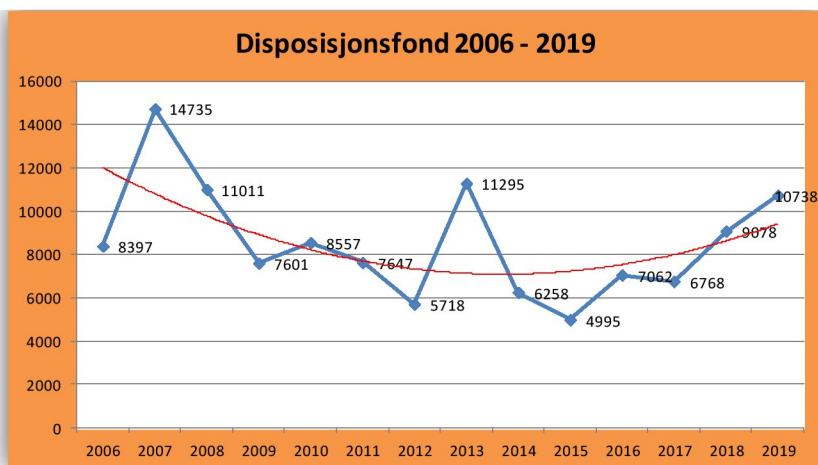
Kvar haust sender KRD ut et rundskriv som angir forholdstalet mellom diskonteringsrenta og lønnsveksten som skal leggst til grunn for berekningane. I hovudsak er det dette forholdstalet som avgjer nivået på pensjonskostnadane. Nedsetting av forholdstalet siste åra har medført ei årleg auke i pensjonskostnadane til ein gjennomsnittskommune i størrelsesorden 5 -10% årleg. Amortisering av premieavvik og redusert amortiseringstid (frå 15 til 7 år) har og dradd opp den samla pensjonskostnaden dei siste åra

Diagrammet viser resultatet av rådmannen sitt forslag til styrking av kommunen sitt pensjonsfond.

Det er forventa ein kostnadsauke dei næraste åra. Dette er usikkert, men kommunen bør ta høgde for ein auke i kostnadane. Pr 31.12.2014 har Aurland kommune eit premieavvik på ca 19 millionar. Dette er pensjonspremie som ikkje er kostnadsført i rekneskapen, sjølv om det er betalt inn til KLP.

Mål: Kommunen skal innhente halvparten av dette i planperioden, og fondet skal ha ein storleik på 10 mill. kroner 31.12.2019.

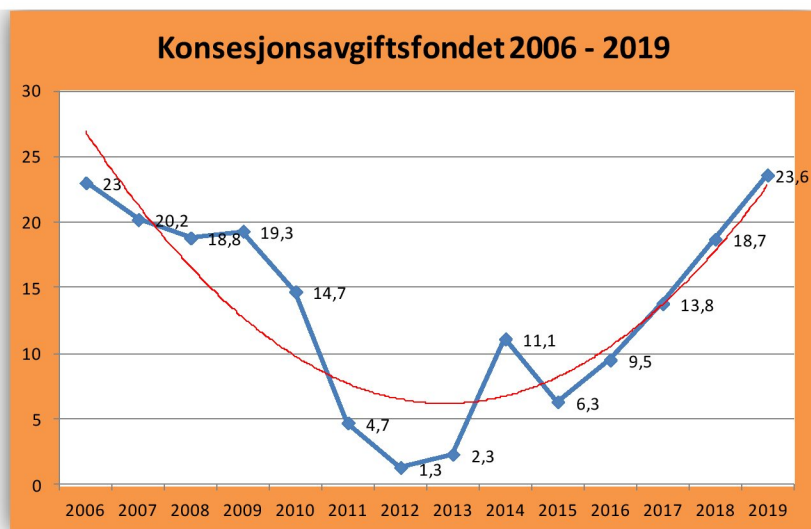

Diagrammet viser utviklinga i kommunen sitt disposisjonsfond i perioden 2006 – 2014, og rådmannen sitt forslag til styrking av disposisjonsfondet i planperioden. Den raude linja viser trend.

I forslag til kommuneplanen sin handlingsdel 2016-2019 blir det budsjettert ein styrking av fondet med til saman 5 mill kroner. Fondet vil med dette ha ei beholdning på 11 mill. kroner pr. 31.12.2019. Pr 31.12.2014 var fondet på 6,2 millionar. Målet er at fondet skal ha ein grunnbeholdning på 20 millionar. Dette er svært viktig for å betre botnlikviditeten til kommunen, og for å kunne møte uføresette utgifter i åra som kjem. For 2015 er det budsjettert med ei avsetning på om lag 1,3 mill. kroner medan budsjettert bruk av fondet er langt større. Med dei tiltaka som er tilrådd i planperioden vil avsetninga til fondet aukast frå 2016.

Målområde disposisjonsfond:

Kommunen skal styrke disposisjonsfondet , og det skal ha ein storleik på 11 mill. kroner
31.12.2019

Diagrammet viser utviklinga i kommunen sitt konsesjonsavgiftsfond i perioden 2006 – 2014, og rådmannen sitt forslag til styrking av fondet i planperioden. Den raude linja viser trend.

Ved all kraftutbygging som krev konsesjon, blir konsesjonæren pålagt å betale kommunane som blir råka, konsesjonsavgift. Avgifta er både meint å gi kommunane ein del av verdiskapinga og ein kompensasjon for skader og ulemper av allmenn karakter som ikkje blir erstatta på anna måte.

Konsesjonsavgifta baserer seg på ei berekning av kraftverka sin teoretiske produksjonskapasitet – dvs. naturhestekrefter. Avgifta blir fastsett som eit årleg beløp med indeksregulering kvart femte år. Midlane skal brukast i tråd med vedtekne retningslinjer for konsesjonskraftfondet, og er ikkje frie midlar.

Det blir i perioden budsjettert med bruk av konsesjonsavgiftsfondet til investeringar og drift. Det skal lagast eige budsjett for konsesjonsavgiftsfondet kvart år. I forslag til handlingsplan 2016-2019 er desse føresetnadane lagt inn:

6 mill. kroner til flaumtiltak (2015)

Tilskot SJH er lagt inn (2015)

*Skulebåten blir avvikla etter noverande kontrakt med leverandør går ut sommaren 2016

*Det blir ikkje budsjettert med utlån frå fondet i planperioden

Reduksjon bruk til drift frå 2018

Næringssjef er lagt inn med full verknad frå 2016

Auke i grunnfinansieringa til Nærøyfjorden Verdsarvpark

*Det er føreslått å bygge opp fondet i planperioden basert på særskilt to tiltak.

- Det eine er å ikkje budsjettere med 2 mill. kroner i året til utlån. På den måten kan fondet styrkast. Kommunane Lærdal og Luster har gjennomført det same for å styrke likviditeten i sine konsesjonsavgiftsfond.
- Det andre er å avvikle skyss med båt av skuleungdom til Sogndal vidaregåande skule frå skuleåret 2016. Sogn og Fjordane fylkeskommune stadfestar at Statens vegvesen kjem til å starte opp med 20 minuttars avgangar kl. 07.00 frå 01.01.2016. Det vil seie at med ein avgang frå Fodnes kl. 07.20 vil elevar på Sogndal vidaregåande skule vere på plass til skulestart. Dette vil med andre ord løyse tidsutfordringa som har vore sentralt i valet av båt framføre buss som skyssmiddel for våre ungdommar som går på skulen i Sogndal. Kommunen vil kunne bygge opp fondet med mellom 2,5 mill og 2,8 mill. kroner årleg

Målområde konsesjonsavgiftsfondet:

Kommunen skal styrke konsesjonsavgiftsfondet , og det skal ha ein storleik på 20 mill. kr. kroner 31.12.2019.

Driftsinntekter

Skatt er ein av dei viktigaste inntektskjeldene for kommunen, og utgjør saman med rammetilskottet, kommunen sine "frie inntekter". Den del av skatten som tilfaller kommunen kjem stort sett frå personlege skatteytarar, og eigedomsskatt for verker og bruk. Skatteinntektene vil i 2016 utgjere om lag 40% av kommunen sine totale driftsinntekter.

Kommunens inntekter kjem, som sagt, hovudsakeleg frå skatt og rammetilskot, og det er liten moglegheit til å påverke inntektssida. Når det gjelder gebyr og brukarbetalingar, er disse i stor grad enten forskriftsbestemt eller styrt etter sjølvkostprinsipp. Dette betyr at dersom utgiftene aukar utan tilsvarende inntektsauke, må meirutgiftene dekkast inn ved omstilling og effektivisering.

Inntekter	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Brukarbetalingar	6,9	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8
Andre sals og leigeinntekter	25,4	24,7	24,7	24,7	24,7	24,7
Overføring med krav til motyting	42,5	36,4	36,4	36,4	36,4	36,4
Rammetilskot	47,7	39,9	38,8	38,8	38,8	38,8
Andre statlege overføringar	0,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Andre overføringar	0,7	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Skatt	40,4	40	42,8	42,8	42,8	42,8
Eigedomsskatt	55,8	55,3	54,8	54,8	54,8	54,8
Andre direkte og indirekte skattar	46,1	45,3	45,3	45,3	45,3	45,3
Sum driftsinntekter	266,4	250,5	251,7	251,7	251,7	251,7

I tabellen over viser Inntektene for 2014 eit kunstig høgt nivå som følgje av inntektsførte skjønsmidlar som kommunen fekk i samband med utbetringar etter flaumen hausten 2014. Dette ligg inne i rammetilskottet, samt refusjonar som ligg inne i linja "overføring med krav til motyting". Skjønsmidlar til flaumen for seinare år er ikkje teke med i denne framskrivinga.

Det er brukt KS sine prognosar når det gjeld skatt og rammetilskot for dei komande åra. Prognosane er oppdaterte etter revidert nasjonalbudsjett som vart lagt fram i mai 2015.

Eigedomsskatten er redusert med 500.000 frå 2016. Dette gjeld hovudsakleg skatt på kraftverk. Mellom anna vil sannsynleg nedgang i kraftprisane gjere at grunnlaget for denne skatten vil bli redusert.

Endringar i brukarbetalingar og gebyr som følgje av prisvekst, blir regulert i hovudsak i samsvar med deflatoren i statsbudsjettet.

Avgiftsregulering på sjølvkostområda følgjer prinsippa som gjeld for sjølvkostkalkylar med etterkalkulasjon (sjølvkostrekneskap). Dette betyr at inntektene ikkje overstig kommunen sin sjølvkost. Over- eller underskot føres mot fond, og må nyttast innan fem år. Når det gjelder andre områder som for eksempel barnehage og vederlagsbetaling for opphald i institusjon, blir desse bestemt i statsbudsjettet eller blir justert etter sentrale forskrifter.

Inntekta i perioden vil ikkje kompensere fullt ut for forventa pris- og lønsvekst. Det betyr at kommunen må gjennomføre omstillingar og effektiviseringar i åra som kjem.

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019
Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

Driftsutgifter

	Årsbudsj.	Årsbudsj	Økonomiplan			
(Tall i 1000 kr)	2015	etter løn	2016	2017	2018	2019
Politisk leing	3 243	3 283	3 036	3 186	3 036	3 186
Sentraladministrasjon	9 716	9 884	9 584	9 584	9 584	9 584
Kultur	5 257	5 337	5 160	5 160	5 160	5 160
Aurland Barne og ungdomsskule	19 366	19 713	19 383	19 663	19 663	19 663
Kommunale barnehagar	8 323	8 494	7 944	7 644	7 644	7 644
Flåm skule	6 576	6 693	6 593	6 293	5 993	5 993
Helse og førebyggande	8 600	8 773	9 060	8 960	8 160	8 160
NAV Aurland	7 871	7 961	7 611	7 611	7 611	7 611
Barnevern	3 788	3 852	5 052	5 052	3 852	3 852
Pleie og omsorg	51 001	51 828	52 178	50 278	48 928	48 428
Kommunal driftseining	23 903	24 264	26 110	26 005	26 380	26 380
Nøytrale inntekter / utgifter	10 373	10 435	10 424	10 624	10 624	10 624
Sal av konsesjonskraft	-6 600	-6 600	-6 200	-6 200	-6 200	-6 200
Lønsoppgjer (blir fordelt)	2 500	0	2 500	3 000	2 500	3 000
Sum fordelt til driftsrammer	153 917	153 917	158 435	156 860	152 935	153 085

Hovudtrekka i endringane:

Ut frå denne oversikten vil det skje ei omfordeling mellom rammene til ein del av einingane i løpet av perioden (sjå kakediagramma på side 22).

Kommentarar til dei einingane som blir mest endra:

Helse og førebygging

I løpet av perioden vil det skje ein reduksjon på ca 600.000. Dette er eit netto måltal som følgje av eit legesamarbeid med Lærdal dei to siste åra. I starten av planperioden vil det vere ein auke i kostnader til eit nytt legeårsverk og LMS (lokalmedisinsk senter) og det er lagt inn ei styrking av helsestasjon og skulehelsetenesta.

Barnevern

Kostnaden vil auke dei første to åra som følgje av auke på tiltak. Det er lagt inn redusert tiltaksbudsjett frå 2017.

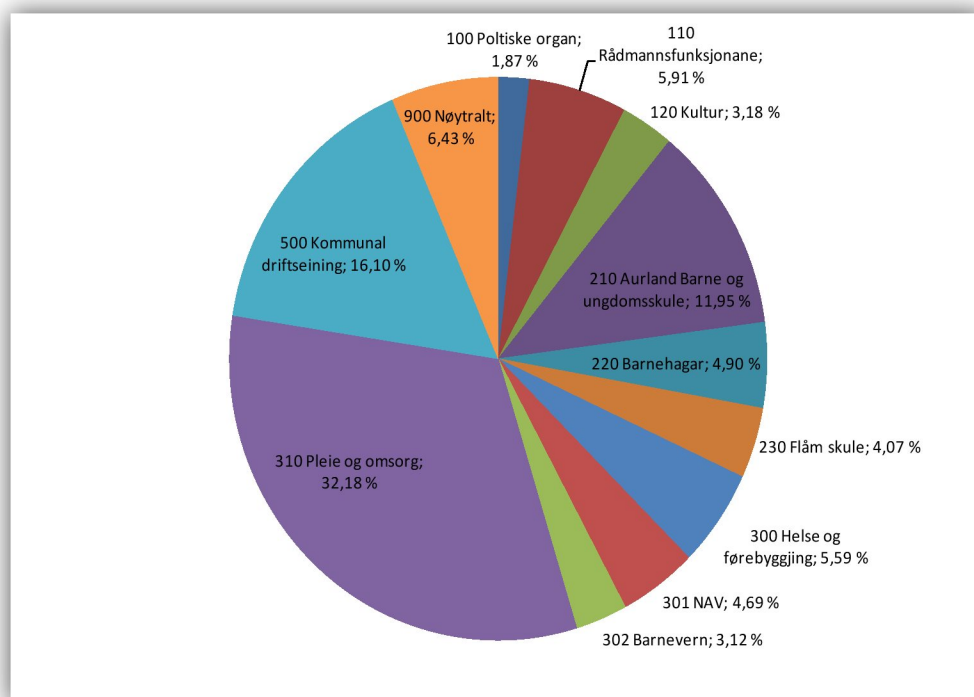
Pleie og omsorg

Kommunestyret har som ein del av kommunedelplan for helse og omsorg vedteke strategiar for å redusere utgifter til pleie og omsorg. Det er planlagt ei satsing på rehabilitering og ressursjukepleie frå 2016. Det er planlagt gjennomgang av eldreomsorga i 2016 og innføring av kvalitetssystem i 2017. I løpet av perioden vil det bli gjort investeringar som vil redusere kostnadane først og fremst innan spesialomsorga. Rådmannen har starta ein intern gjennomgang av spesialomsorga i 2015.

Andre einingar

For dei andre einingane er det mindre endringar.

Fordeling 2016

Fordeling 2019

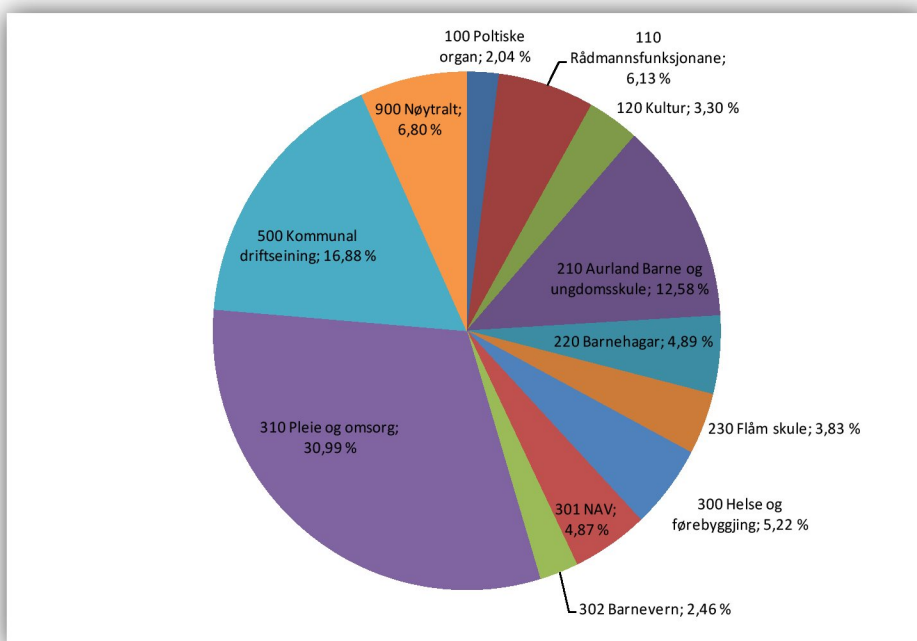

Diagramma syner endringane i fordeling av driftsutgiftene i løpet av perioden.

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019
Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

4.2 Investeringar

ÅR	Sum	Budsjett	2016	2017	2018	2019
Tiltak	2016 - 2019	2015				
Helse og omsorg						
Opparbeiding Furuly, Lunde	12 200		200	12 000		
Oppgradering brannanlegg Aurland Helsetun	500		500			
Oppgradering 5 rom Aurland Helsetun	5 200			200	2 500	2 500
Skjerdalsvegen 28	18 000	3 000	12 000	6 000		
Oppvekst						
Barnehage	24 800			800	12 000	12 000
Oppgradering leikeyanlegg	0	250				
Branntiltak Flåm Barnehage	0	400				
Vatn og avløp						
Høgdebasseng Nedre Fretheim	1 950			1 950		
Høgdebasseng Utbygdi (i samband med Ty)	2 000	700		2 000		
Desifiseringsplan for Gudvangen (infrastruktur)	1 100			550	550	
Høgdebasseng Skaffåkrane Flåm	2 000				1 000	1 000
Høgdebasseng og borebrønn Gudvangen	700				700	
Vatn og avløp Flåm skule - Flåm bru	4 000		4 000			
Vangen sentrum	500		500			
Natur og idrett						
Symjehall	30 000	1 000	12 000	18 000		
Vegutviding Onstad Bru (svingen på Onstadsida)	0	500				
Turveg Heggviki - Bøen	8 000	400	500	3 500	4 000	
Banebelysning Aurland stadion	0	1 000				
Byggeprosjekt						
Heradshuset	0	2 500				
Ventilasjon og utbetring Heradshuset og rådhuset	0	500				
Tilrettelegging og prosjektering bustadfelt Fretheimshau	0	300				
Rassikring Nedre Brekke Flåm	2 110	4 500	2 110			
Skredsikring Åtnes	0	1 600				
Skredsikring Smiebakken	0	500				
Skred- og flaumsoneskartlegging Underdal	0	300				
Regulering Ty	0	300				
Opparbeiding Ty	0					
Overtaking Ytstebøen bustadfelt	6 100	500	850	1 750	1 750	1 750
Andre investeringsformål						
Flåm kyrkje	0	4 000				
Utsifting gatelys	1 200	600	600	600		
Oppgradering veg Ryum	0	2 700				
Garderobeanlegg rutebilstasjon	800		800			
Hjullaster	0	1 500				
Skifte av køyretøy/maskiner	600	300	300	300		
Tilrettelegging næringsareal	0	500				
Breiband Undredal	0	2 800				
IKT - investeringar	3 200	800	800	800	800	800
Brannsikringstiltak Undredal	600		600			
Eigenkapitalinnskott KLP	1 050	350	350	350	350	
Sum finansieringsbehov:	126 610	31 800	36 110	48 800	23 650	18 050

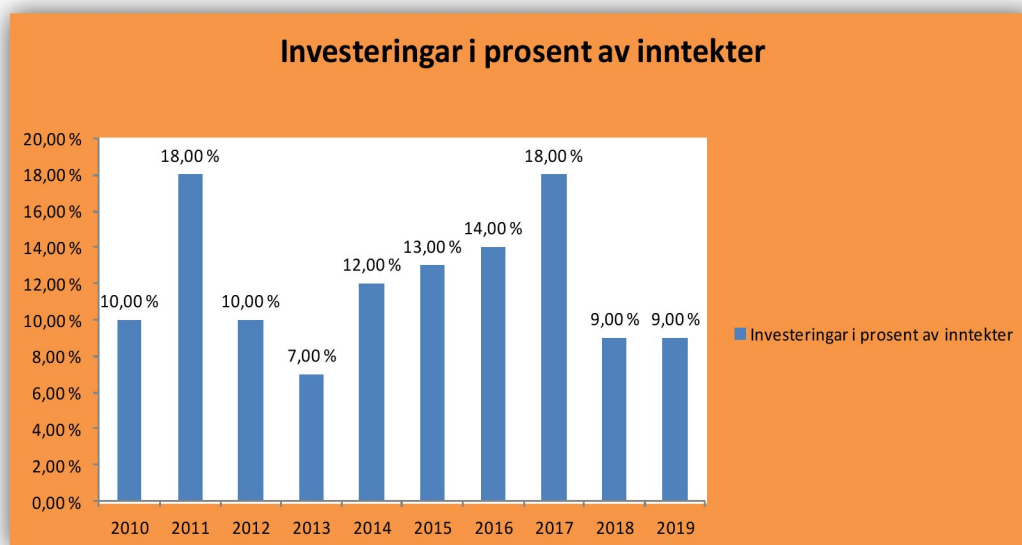
I forslag til kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016-2019 er det samla finansieringsbehovet på 126 610 000 kroner. Dette er mykje, og skuldast først og fremst at det ligg inn to svære investeringsprosjekt i perioden. Dette gjeld ei totalrenovering av symjebassenget ved Aurland barne- og ungdomsskul, og ny barnehage. Eit prioritert investeringsprosjekt er og Skjerdalsvegen 28. Prosjektet skal føre til monalege reduserte kostnader innan spesialomsorga frå 2017 og utover.

Finansiering

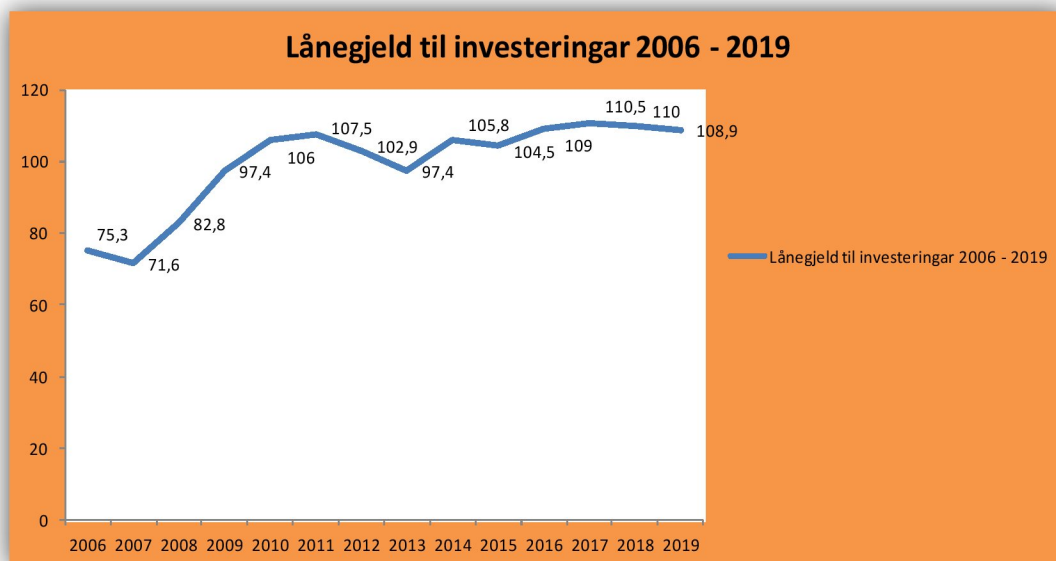
AR	Sum	Budsjett	2016	2017	2018	2019
Tiltak	tiltak 2016-2019	2015				
Mva refusjon	-24 182	-5 870	-6 982	-9 180	-4 410	-3 610
Sal av tomter	-5 000			-3 000	-2 000	
Sal av bygg	-10 000	-5 000	-1 000	-9 000		
Tilskot rom Husbanken	-1 500			0	-750	-750
Tilskot Skjerdalsvegen 28	-5 400		-3 600	-1 800		
Bruk av lån VA-formål	-12 250	-6 650	-4 500	-4 500	-2 250	-1 000
Refusjon Hamnevesenet Nedre Fretheim	-1 950			-1 950		
Tilskot ENØK - tiltak heradshuset	0	-500				
Tilskot spelemidler symjehall	-7 500		-3 500	-4 000		
Tilskot banebelysning	-588		-588			
Refusjonar skredsikring	0	-900				
Tilbakebetaling lån Fylket (finansiering bjørgavegen)	-3 000	-3 000	-3 000			
Konsesjonsavgiftsfondet	-30 350	-5 890	-7 780	-10 070	-7 000	-5 500
Tilskot breiband Underdal	0	-2 340				
Bruk av lån til invest utanom va	-21 130		-5 000	-5 000	-5 240	-5 890
Overført frå drift	-3 760	-1 650	-160	-300	-2 000	-1 300
Sum finansiering	-126 610	-31 800	-36 110	-48 800	-23 650	-18 050

Tabellen viser forslag på korleis finansieringsbehovet på 126 610 000 kroner skal dekkast inn.

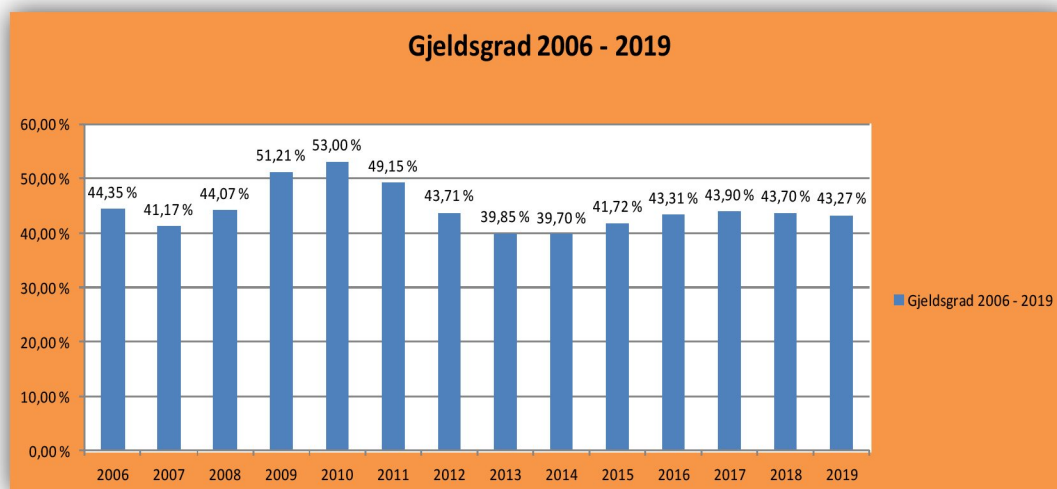
Investeringane finansierast i hovudsak av lån, sal av eigedom, bruk av konsesjonsavgiftsfondet og kompensasjon av meirverdiavgift. Opptak av lån til investeringar utanom va-området på til saman 21. mill. kroner i planperioden vil bety auka press på drifta i form av renter og avdrag. Med låge renter i perioden, og med føreslått avdragsprofil på låna, vil ikkje dette få store utslag i denne planen.

Stolpediagrammet viser at Aurland kommune har høge investeringar i prosent sett opp mot kommunen sine inntekter. Det gjeld spesielt i dei to første åra i planen. Erfaringsmessig vil gjennomføringskapasiteten i administrasjonen når det gjeld investeringar ligge på om lag 10% av inntektene.

Grafen over viser utviklinga av langsiktig lånegjeld for perioden. Aurland kommune hadde i perioden 2010-2013 ein vedtatt strategi om å redusere lånegjelda. Strategien var eit av fleire tiltak for å redusere kommunen sine driftsutgifter. Denne strategien er ikkje gjennomført dei siste to åra. Det er lagt opp til ein liten auke i lånegjelda i planperioden.

Stolpediagrammet viser korleis utviklinga av kommunen sin gjeldsgrad for perioden 2006-2015, og forventa utvikling i planperioden som følgje av forslaget til handlingsdel. Gjeldsgrad er eit nøkkeltal som viser langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (gjeldsbelastning). Aurland kommune har relativt låg gjeldsgrad samanlikna med gjennomsnittet i kommunane i Noreg. Det er viktig å sjå denne gjeldsbelastninga opp mot god økonomisk kontroll, folketalsutvikling, likviditet og driftsmargarinar for å vurdere kor mykje gjeld som er forsvarleg å ha. Aurland kommune har ein dårleg likviditetssituasjon og høge driftsutgifter sett opp mot løpande driftsinntekter.

Kommentar til investeringar

Opparbeiding Furuly Prosjektet omfattar bygging av inntil 6 - 8 bustadeiningar på Furuly. Løysinga legg opp til at 6 av desse vert vidareseid og at Aurland kommune beheld ei eining. Tildeling/sal av husvær må sjåast i samanheng med gjennomføring av ulike sektorplanar.
Oppgradering 5 rom Aurland Helsetun Prosjektet omfattar rehabilitering av eksisterande rom der bebruarane deler bad. Målsettinga er å føreta oppgradering av bygningsmessige tilhøve, samt lage eige bad for kvart rom.
Skjerdalsvegen 28 Skjerdalsvegen 28 legg opp til at det vert bygd garderobeanlegg for tilsette innan pleie rehabilitering og omsorg som står for drifta av Vettlei og Vårdraum. I tillegg legg løysinga opp til at det vert bygd avlastingsbustad tilrettelagt for medlevarturnus og fellesareal for ulike brukargrupper. Det er ein føresetnad at gjennomføring av dette tiltaket skal dokumentera betydeleg reduksjon i driftsutgifter til Pleie, rehabilitering og omsorg.
Barnehage Endeleg plassering av ny barnehage er ikkje avklara. Det ligg føre tre alternativ til lokalisering. Desse tre alternativa er eksisterande Vangen barnehage, i tilknytning til ABU/SJH og Dalen barnehage. Val av lokalisering kan få konsekvensar for andre tenester som Aurland kommune har ansvar for å yte.
Høgdebasseng Nedre Fretheim Eksisterande kapasitet på høgdebasseng i Flåm set grenser for kor mykje vatn som kan leverast til Aurland Hamnevesen (sal av vatn til cruiceskip) Dette prosjektet vil føre til auka kapasitet og betre reserve for uttak av vatn i ein brannsituasjon i Flåm. Gjennomføring av tiltaket legg til grunn at Aurland Hamnevesen yter tilskot til bygging av bassenget.
Høgdebasseng Utbygdi (I samband med Ty - del 2) Utbygging av Ty - del 2 bustadfelt, krev at det vert gjennomført auke i kapasitet for vassverk gjennom eit nytt høgdebasseng i området. 25 nye bustadeiningar på Ty krev utvida vassforsyning.
Desinfiseringsplan Gudvangen Eksisterande vassbehandlingsanlegg i Gudvangen har behov for oppgradering for å sikre stabil vasskvalitet. Området har fleire reiselivsverksemdar som er avhengig av stabil og trygg vassforsyning.
Høgdebasseng Skaftåkerane I arealplan for Flåm er det sett av bustadareal på Skaftåkerane. Nytt høgdebasseng på Skaftåkerane må sjåast i samangen med dette , men først og fremst i tilknytning til framføring av VA leidningar på strekninga Flåm skule – Flåm bru der det er naudsynt å få på plass eit høgdebasseng.
Høgdebasseng og borebrønn Gudvangen VA plan for Gudvangen sentrum legg opp til auka kapasitet på høgdebasseng og uttak av vatn. Tiltaket er naudsynt for å sikre stabil og tilstrekkeleg vassforsyning i Gudvangen sentrum etterkvart som det er forventa ny næringsetablering på regulert næringsareal i Gudvangen.

Symjehall Forprosjekt i 2015 vil avklare omfang og utforming. Framlegg til løysing legg opp til at eksisterande symjehall vert rehabilitert og at det vert etablert nye garderober på terrengnivå mellom Aurlandshallen og AIS. Løysing som er lagt i budsjett er utan terapibad.
Turveg Heggviki – Bøen Reguleringsplan for strekninga forventast ferdig i 2015/2016. Tiltaket omfattar bygging av enkel turveg som vil gje moglegheiter for å gå/sykle på strekninga utanfor E16. Tiltaket vil gje gode moglegheiter for auka fysisk aktivitet.
Opparbeiding Ty Reguleringsplan for Ty vil vera godkjend hausten 2015/vår 2016. Då vil det ligge til rette for opparbeiding av infrastruktur. (Vatn/avløp- veg/gatelys- el/teleanlegg). Sjølv gjennomføringa kan skje etter ulike modeller for utbygging. Aurland kommune må ta stilling til organisering av utbygginga.
Rassikring Nedre Brekke Aurland kommune har gjeve byggeløyve på fleire tiltak etter 1985, noko som fører til at Aurland kommune har plikt til å gjennomføre sikringstiltak. I tillegg er det ein tomteeigar som ikkje får bygge på eiga tomt før området er sikra. Manglande sikringstiltak vil kunne utløyse erstatningskrav frå grunneigarar i området.
Overtaking Ytstebøen bustadfelt Aurland kommune har overteke Ytstebøen slik det står. I samband med sak om overtaking av bustadfeltet er det peika på fleire alvorlege feil og manglar på kommunaltekniske anlegg og manglande sikringsarbeid. Fleire støttemurer i feltet er ustabile, likeins er det rapportar som synar at det må gjennomførast sikringstiltak mot steinsprang på fleire bustadtomter. Det er inngått avtale med tomteeigarane om innbetaling av bidrag til gjennomføring av tiltaka, men beløpet skal ikkje innbetalast før feltet er ferdig opparbeidd.

5. Handlingsdel 2016-2019

5.1 Temaområde i planperioden

Temaområda i handlingsdelen skal vere gjennomgåande for alle delar av den kommunale drifta. Handlingsdelen viser prioriterte område for tenesteutvikling i planperioden innan for dei rammene som er fastsett i økonomiplan. I tillegg til tema som er omtala i handlingsdelen kan det innanfor kvart tenesteområde vere ligge nasjonale føringar og krav som påverkar tenesteytinga. Dei fire temaområda er (1) folkehelse, bustad og næring (2) bærekraft, miljø og beredskap, (3) kommunale tenester og (4) økonomi. Temaområda er konkretisert med bakgrunn i tema og verdier i kommuneplanen 2007-2019 sin samfunnsdel, i utviklingsstrategiar som vart utarbeidd i samband med kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2012-2015, utviklingstrendar og diskusjonar som har vore i samband med ei årlege strategiseminara. For kvart temaområde er det skissert nokre overordna målsettingar og gjennomgåande strategiar som skal gjelde for alle tenesteområde der dei er relevante. Der vedtekne kommunedelplanar omhandlar dei aktuelle temaområda er vedtekne målsettingar henta frå desse.

Folkehelse, bustad og næring

Kor attraktiv kommunen er for tilflyttarar og næringsdrivande heng ofte saman med andre kvalitetar ved lokalsamfunnen som til dømes sørvestilbod, infrastruktur og kulturtilbod. Det er difor viktig at kommunen også har fokus på desse sidene ved samfunnsutviklinga parallelt med målretta innsats for folkehelse, bustad og næring.

Folkehelse

Folkehelse arbeid er samfunnets innsats for å auke fysisk og psykisk helse og trivsel, hindre skade og liding, og arbeid for ei jamnare fordeling av faktorar som direkte eller indirekte påverkar helsa. Målet med folkehelsearbeidet er mellom anna at flest mogeleg skal ha eit godt liv og å redusere etterspurnad etter helse og omsorgstenester i framtida. Kommunen har etter folkehelselova ansvar for å systematisk i all planlegging og i all tenesteyting å ta omsyn til folkehelse. Kommunen sitt ansvar for folkehelse inneber mellom anna at kommunen skal ha oversikt over helsetilstand og faktorar som påverkar helsetilstanden til innbyggjarane. Det er viktig at ein slik oversikt er oppdatert når kommunen startar opp rulleringa av kommunal planstrategi. Aurland kommune nyttar Folkehelseprofilen for Aurland og rettleiar frå Helsedirektoratet IS-2110 "God oversikt –en føresetnad for god helse" i folkehelsearbeidet.

Relevante planar for folkehelsearbeidet:

Mål for folkehelsearbeidet skal vedtakast som ein del av kommunedelplan for fysisk aktivitet og folkehelse (under arbeid). I kommunedelplan for veg og trafikktryggleik og i kommunedelplan for helse og omsorg er det prioritert mange tiltak som vil vere positive for folkehelsa. Gjeldande handlingsprogram for kommunale planar ligg ved.

Målområde folkehelse i planperioden:

Folkehelse tema i all kommunal planlegging
Oversikt over helsetilstand som grunnlag for kommunal planstrategi
Folkehelse vurdert i all kommunal sakshandsaming
Legge til rette for ein aktiv kvardag for alle
Folkehelsearbeid på alle tenesteområde
Førebyggjande helsearbeid og frisklivsaktivitetar
Førebyggje skade og ulykke
Tidleg innsats i høve til barn og unge gjennom tverrfagleg samhandling og samarbeid
Samarbeid med frivillige lag og organisasjonar

Folketalsutvikling

Framskrivinga om folketalsutviklinga i Aurland syner at kommunen kan forvente stabil eller moderat auke i folketallet fram mot 2030. Den mest positive framskrivinga og den som kommunen vil strekkje seg etter syner at folketallet aukar til nesten 2000 innbyggjarar i denne perioden. Kommunen har vedteke busetting av flyktingar frå 2016. Kommunen opplever tilflytting frå Europa, særleg Aust-Europa.

I kommuneplanen er det mål om auka folketal og oppretthalde busetnad i grendene. I bulystprosjektet Bergteken (2014-2015) har det vore eit delmål å skape fleire møteplassar i grendene. Prosjektet har prøvd ut nokre ulike modellar for korleis kommunen kan medverke til å skape fleire attraktive faglege, fysiske og sosiale møteplassar i samarbeid med lag og organisasjonar, private eldsjeler og næringsdrivande. I prosjektet har dette arbeidet særleg vore retta mot kvinner.

Bulystprosjektet har i tillegg arbeidd med vertskap og velkomst. Prosjektet skal komme med tilrådingar til korleis kommunen skal bli betre på å inkludere innbyggjarane gjennom å bli gode på vertskap. Arbeidet med vertskap er også noko som Nærøyfjorden verdsarvpark og reiselivsnæringa arbeider målretta med. Vertskap må vere ein del av kommunen sin heilskaplege strategi for kommunikasjon og omdømebygging.

Målområde folketalsutvikling:

Fokus på vertskapsrolla
Medverke til å oppretthalde og utvikle møteplassar
Norskopplæringskurs

Bustad- og tomteutvikling

Kommunen si rolle i samband med bustadutvikling er tilrettelegging for areal. Kommunen opnar for fleksibilitet i val av modellar for tomteutvikling slik at tomteutvikling kan skje anten i kommunal regi eller i privat regi. Bustadsosialt arbeid er ei kommunal oppgåve. Kommunen sitt ansvar er å skaffe bustad til ein del grupper som er rekna som vanskelegstilte på bustadmarknaden. Kommunen bør i planperioden utarbeide ein bustadsosial handlingsplan og vedta ein bustadpolitikk. Dette må vurderast gjennom arbeidet med kommunal planstrategi.

I vedteken Kommuneplan for Aurland, av 18.06.2009 har Aurland kommune prioritert følgjande areal til bustadføre mål: Smiebakken, Vetleli, Ty, Høydalen og Kolakaiaen.

Utbygging av breiband og fiber er godt i gang i kommunen. Gjennom statlege tilskotsordningar og i samarbeid med private kommersielle utbyggjarar har fleire område fått tilgang til slik infrastruktur. Kommunen har ytt tilskot til fleire prosjekt. Kommunen har vedteke ein strategi for breibandutbygging i kommunen.

Målområde bustad:

Tilrettelegging for bygging av fleire nye bustadar
Utarbeide plan for bustadsosialt arbeid
Vere ein pådrivar for breibandutbygging

Næringsutviklingsarbeid

I kommuneplan for Aurland -arealdel vedteken 18.06.2009 er det sett av område for næring(merka E1 – E11), i område i Dalen, Kvam, ved båt hamna til E-co, Fretheim, Botn Undredal og Nærøydalen.

I tillegg kjem næringsareal i område der reguleringsplan er gjeldande eller det er sett krav om utarbeiding av reguleringsplan: Kvammadal, Gudvangen, Bakka/Tufto og Dyrdal.

Relevante planar for næring

I kommunedelplan for næring, vedteken 19.06.2014, er mål, strategi og tiltak for næringsutvikling i planperioden prioritert. Gjeldande handlingsprogram ligg ved.

I kommunedelplan for næring vart det fastsett delmål:

Delmål – Verksemd	Delmål - Besøk	Delmål - Bu
Aurland skal vera ein framtidsretta nærings- og landbrukskommune som jobbar for nyetablering, vidareutvikling og styrking av eksisterande næringsliv.	Aurland skal vera ein reiselivskommune med fokus på berekraft, samarbeid og opplevingar basert på verdsarvverdiane, kultur og tradisjon.	Aurland skal vera ein trygg og god kommune å bu i, kjenneteikna med lokal identitet, gjestfridom, toleranse, samarbeid og kultur for utvikling.

Eigarskapsstrategi og organisering av næringsretta virkemiddel

Ein av strategiane i kommunedelplan for næring var eigarskapsstrategi og organisering av næringsretta virkemiddel. Kommunen har fått utarbeidd rapport med tilråding om organisering av næringsretta virkemiddel.

Oppfølging av analysen:

- Utarbeide nye vedtekter for bruk av konsesjonsavgiftsfondet
- Eigarskapsstrategi for selskap og føretak der kommunen er medeigar.
- Utarbeide retningslinjer for utleige av kommunale bygg, areal og eigedom til næringsformål

Tiltak som er gjennomført:

- Det blir utarbeidd årlege budsjett for bruk av konsesjonsavgiftsfondet.
- Utarbeide ein salsprosess av næringsbygget i Vassbygda. Ei tilråding om salsprosess skal utarbeidast haust 2014, og eit sal kan evt gjennomførast våren 2015.
- Det blir tilsett næringssjef hausten 2015

I tillegg til kommunen sine eigne virkemiddel gjennom konsesjonsavgifta er Aurland kommune med i det regionale næringsfondet for Aurland, Vik, Voss. *Fondet har blitt brukt til å legge til rette for og gi støtte til næringsutvikling og nyetablering. Det har vært en sterk satsing på reiseliv, profilering av regionen og lokal stedsutvikling. Fondet har også støttet næringsrettet kompetanseheving og kultursamarbeid.* Aurland kommune har og i lag med kommunane Lærdal, Vik og Voss og Sogn og Fjordane fylkeskommune, skipa stiftinga Nærøyfjorden Verdarvpark. Verdsarvparken er i kommunedelplan for Næring peika på som kommunen sitt verktøy innan natur- og kulturbasert næring.

Målområde næringsutvikling

Utarbeide nye vedtekter for bruk av konsesjonsavgiftsfondet
Eigarskapsstrategi for selskap og føretak der kommunen er medeigar.
Utarbeide retningslinjer for utleige av kommunale bygg, areal og eigedom til næringsformål
Sal næringsareal i Vassbygdi
Oppfølging av strategiar og tiltak i kommunedelplan for næring

Bærekraft, miljø og beredskap

Kjerneområde landbruk og kulturlandskap

I gjeldande kommuneplan for Aurland er store område sett av som LNF-føremål utan å ha teke stilling til spreidd utbygging av bustad, fritidsbustad eller erverv, samt kjerneområde landbruk. Kjerneområde landbruk og kulturlandskap er ein plan som er viktig å sjå i samanheng med arealdelen til kommuneplan. Utbygging og jordvern er to sider av same sak og "plan for kjerneområde landbruk og kulturlandskap" bør vere utarbeidd før arbeidet med arealdelen vert starta opp. Framtidsretta omstilling i landbruket er ein viktig strategi i kommunedelplan for næring og denne planen vert eit viktig grunnlagsdokument innan næringsarbeidet.

Forvaltningsplan for hjortevilt

Forvaltningsplan for hjortevilt for Aurland, Lærdal og Årdal vart vedteken i 2011. Planen skal rullerast tidleg i planperioden. Framtidsretta omstilling i landbruket er ein viktig strategi i kommunedelplan for næring og plan for hjortevilt må sjåast i samanheng med denne.

Kommunedelplan for klima og energi

Kommunedelplan for klima og energi, vedteken 16.12.2010. Kommunedelplanen må rullerast kvart 4 år. Gjeldande handlingsprogram ligg ved. Ikkje alle tiltaka som er planlagt er gjennomført.

Kommunal beredskapsplan

I medhald av lov om Sivilbeskyttelse, plan og bygningslova og naturskadelova har kommunen utarbeida overordna ROS som grunnlag for revidering av kommunal beredskapsplan i planperioden. Dette arbeidet vil vera ein viktig del av søkt FOU prosjekt om Klimatilpassing og nye modellar for kommunal risikohandtering og beredskap 2015 til 2017.

Vassdirektiv

Forskrift om rammer for vassforvaltninga (vassforskrifta)

Forskrifta trådte i kraft 1. januar 2007 og innførte EUs vassrammedirektiv i norsk forvaltning.

Vassforskrifta stiller nye og tydelege krav til vassforvaltning:

- all vassforvaltning skal samordnast på tvers av alle sektorar som forvaltar vatn (økosystemtankegang).
- alt vatn skal forvaltast innan sitt nedslagsfelt.
- alt vatn skal minst ha god økologisk tilstand.
- alt vatn skal minst ha god kjemisk tilstand.
- samfunnsnytte skal vurderast kontinuerleg.

Det skal etter plan- og bygningslova utarbeidast regionale planar for forvaltning av vatn kvart 6. år (forvaltningsplan). Føremålet med ein regional vassforvaltningsplan er å gje ei enkel og oversiktleg omtale av korleis Aurland kommune ønskjer å forvalte vassmiljøet og vassressursane i vassregionen på lang sikt, og i alle sektorar, slik at kommunen når målet med vassforskrifta. Alle forvaltningsnivå og sektorar med mynde er forplikta til å følgje opp forskrifta ved å leggje planen til grunn for si planlegging og verksemd. Det betyr at Aurland kommune skal følgje opp tiltak innafor sine heimla område som til dømes forureiningslova, vassressurslov mm

Målområde for bærekraft, beredskap og miljø:

- Naturressursar og miljø
- Kulturminne og kulturmiljø
- Rassikring og flaumsikring

Aurland kommune skal jobbe for å sikre berekraftig utvikling og tryggleik for menneske og miljø. Kommunen skal jobbe for å ta vare på naturressursane.

Dei viktigaste innsatsområda skal vere:

- Det blir teke omsyn til miljøet i den daglege drifta
- Utarbeide strategiar for besøksforvaltning
- Utarbeide flaumsonekart for utsette vassdrag
- Tiltak for rassikring av eksisterande busetnad
- Plan for kjerneområde landbruk og kulturlandskap ligg til grunn for arealplanlegginga
- Regionalt samarbeid om arealplanlegging for fjellområda. Oppfølging av handlingsdel til Regionalplan for Nordfjella, m.a løype og stiplan.
- Kartlegging av kulturminne
- Kulturbasert verdiskaping
- Omsyn til kulturminne og kulturmiljø blir vurdert i kommunal arealplanlegging

Kommunale tenester

I tillegg til rolla som samfunnsutviklar er kommunen ansvarleg for tenesteproduksjon ovanfor innbyggjarane. Kommunen har mellom anna ansvar for lovpålagte oppgåver som til dømes helse og omsorg, grunnskule, barnevern og forvaltningsoppgåver etter lovverk. Ei lang rekke lover og forskrifter utgjer dei forventingane som sentrale styresmakter har til kommunen. Lover og forskrifter klargjer i tillegg kva rettar innbyggjarane har til tenester frå kommunen.

I kommuneplanen for Aurland kommune står det at kommunen skal ha eit godt tenestetilbod kjenneteikna ved:

- god tilpassing til innbyggjarane sine behov
- effektivitet
- kvalitetsbevisste og motiverte medarbeidarar
- god organisasjonskultur

Storparten av den kommunale tenesteproduksjonen skjer i regi av kommunen. På ein del tenestemråde kjøper kommunen tenester frå private eller organiserer tenesteproduksjonen gjennom interkommunalt samarbeid eller eigne selskap. Det er viktig at kommunen har eit medvite forhold til at styring gjennom styringsrett og eigne tilsette, styring gjennom kontrakt og kontraktsoppfølging og styring gjennom kommunalt eigarskap krev ulike strategiar og ulik kompetanse.

I mange samanhengar er frivillige lag og organisasjonar også er ein viktig ressurs. Det er ikkje eit mål at frivillige lag og organisasjonar skal ta over kommunal tenesteproduksjon, men det er eit mål at det skal vere eit supplement, slik at vi kan nå målsettingar for samfunnsutviklinga. Ei frivilligmelding er eit verktøy for å avklare forventningar mellom kommunen og frivillige lag og organisasjonar.

Målområde kommunale tenester:

- god tilpassing til innbyggjarane sine behov
- effektivitet
- kvalitetsbevisste og motiverte medarbeidarar
- god organisasjonskultur
- kommunen sine verdiar **L**ikeverd, **Æ**rlegdom og **R**espekt (L-Æ-R) skal ligge til grunn for kommunale tenester

Økonomi

I arbeidet med kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan er alle tenesteområda utfordra i høve til ein reduksjon i ordinær drift tilsvarande på 3%. Dette har såleis vore måltalet for temaområdet økonomi i kommuneplanen, sjølv om talla i økonomiplan viser at dette ikkje er realisert på alle område. Årsaka til at måltalet ikkje er realisert på alle tenesteområda er samansett og kan vere lokalt vedtekne mål for tenestenivå, auka etterspurnad, nye lovkrav m.v.

Kostrapportering og førebels Kommunebarometer 2015, som er basert på kostrapportering frå 2014, syner at kommunen generelt ligg høgt på einheitskostnader og at det er grunn til å meine at det er rom for å redusere i driftsutgifter på mange tenesteområde, utan at det går utover forsvarlegheita i tenesteproduksjonen.

Målområde økonomi:

Redusere brutto driftsutgifter med 3% i planperioden

Tabellen nedanfor syner ei oversikt over kor mykje 3% utgjer av kvart tenesteområde sitt brutto budsjett.

BUDSJETT 2015 PR EINING				
Ansvar	Bto utgifter	Inntekter	Netto	3% av utg
100 - Politiske organ	3 243 000	-	3 243 000	97 000
110 - Rådmannsfunksjonane	11 791 599	-2 075 160	9 716 439	354 000
120 - Kultur	5 904 561	-648 000	5 256 561	177 000
210 - Aurland Barne og ungdomsskule	20 341 000	-975 000	19 366 000	610 000
220 - Kommunale barnehagar	10 024 877	-1 701 877	8 323 000	301 000
230 - Flåm skule	6 901 943	-325 943	6 576 000	207 000
300 - Helse og førebyggjing	12 446 086	-3 846 086	8 600 000	373 000
301 - NAV Aurland	9 981 000	-2 110 000	7 871 000	300 000
302 - Barnevern	5 633 000	-1 845 000	3 788 000	170 000
310 - Pleie og omsorg	69 651 000	-18 650 000	51 001 000	2 090 000
500 - Kommunal driftseining	38 479 015	-14 576 015	23 903 000	1 154 370
801 - Lønsreguleringsfond	2 500 000	-	2 500 000	
900 - Nøytrale inntekter/kostnader	10 373 000	-	10 373 000	311 000
	207 270 081	-46 753 081	160 517 000	6 144 370

5.2 Tenesteområde

Aurland kommune er organisert med flat struktur, og med to administrative avgjerdsnivå – rådmannen og tenesteleiar. Kommunale tenester er delt i 9 tenesteområde pluss rådmannsfunksjonane og nøytrale inntekter og utgifter. For kvart tenesteområde er det ein tenesteleiar med delegert mynde etter særlov, budsjett, økonomi og personal. Dei ni tenestområda er Aurland barne- og ungdomskule, Flåm skule, Kommunale barnehagar, Aurland og Lærdal barnevern, Kultur, Pleie, rehabilitering og omsorg, Helse- og førebygging, NAV og Kommunal driftseining.

For kvart tenesteområde er prioriterte satsingsområde i planperioden kort omtala. Der kommunen har vedtekne fag- og temaplanar er prioriterte strategiar og tiltak i desse fag- og temaplanane innarbeidd i handlingsdelen og i økonomiplandelen. For kvart av dei gjennomgåande temaområda (1)folkehelse, bustad og næring (2)bærekraft, miljø og beredskap, (3)kommunale tenester og (4)økonomi ligg det forventningar til at tenesteeiningane saman og kvar for seg skal bidra til måloppnåinga.

Gjennom kommuneplanen sin handlingsdel synleggjer kommunestyret sine prioriteringar for planperioden og klargjere forventningar til tenesteeiningane. Ein meir utfyllande statusgjennomgang for kvart tenesteområde ligg i årsmeldinga for 2014.

5.2.1 Kommunal driftseining

Kommunal driftseining sin del av det totale driftsbudsjettet

Om lag 18% av brutto driftsbudsjett går til kommunal driftseining.

Årsverk

Per 31.12.2014 var det 31 årsverk ved eininga.

Hovudoppgåver

Planarbeid –areal- og samfunn/regulering
Kommunal bygg og eigedom
Kommunale vegar
Vatn og avlaup/Miljøstasjon
Brannberedskap og branntilsyn
Grøntanlegg
Byggjesak
Oppmåling
Matrikkelføring
Innkjøp og kontraktsoppfølging
Oppfølging av investeringsprosjekt
Byggjetilsyn

Kjerneoppgåvene ved kommunal driftseining omfattar både intern tenesteyting og ekstern tenesteyting.

Status og utfordringar for tenesteområdet kommunal driftseining

Gjennom Kostra blir det rapportert både på vatn og avløp og på byggesak. Det førebelse kommunebarometeret for 2015 syner at kommunen er greier å handtere oppgåvene innan byggesakshandsaming innanfor fastsette fristar.

Saksbehandling

Teller 2,5 % av det samlede barometeret

Kommunens karakterbok	6 = Best. 1 = Dårligst. Over 3,5: Nærmere de beste enn de svakeste					Kommunens nøkkeltall	De beste i landet
	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	KB 2015	KB 2015	KB 2015
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 % vekt innen sektoren)	1,0	5,4	6,0	6,0	6,0	1	0
ETT-TRINNS SØKNADER (3 ukers frist): Behandlingstid (20 %)			3,9	3,4	6,0	0	6
RAMMESØKNADER: Behandlingstid (20 %)	1,0	3,4	4,1	5,7	3,7	5	5
ENKLE TILTAK UTEN ANSVARSRETT: Behandlingstid (20 %)				4,1	5,3	12	5
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 %)	3,9	4,2	4,8	5,2	4,7	165	0
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (10 %)					3,9	100	10

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Vatn og avløp blir i dag drifta etter sjølvskostprinsippet. Det inneber at drift og investeringar blir finansiert av kommunale avgifter. Det er i liten grad montert vassmålur i private bustader. Dette er heller ikkje eit krav per i dag.

Vann, avløp og renovasjon

Teller 2,5 % av det samlede barometeret

Kommunens karakterbok	6 = Best. 1 = Dårligst. Over 3,5: Nærmere de beste enn de svakeste					Kommunens nøkkeltall	De beste i landet
	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	KB 2015	KB 2015	KB 2015
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiing (15 % vekt innen sektoren)	4,2	4,0	3,8	3,8	3,4	10 304	6 508
VANNFORBRUK: Snitt forbruk per tilknyttet innbygger (15 %)	5,7	5,0	4,5	3,4	1,0	896	129
VANNLEKKASJE: Estimert lekkasje per meter ledning per år (15 %)		4,1	5,3	5,3	5,3	2	0
STYRING: Andel av husholdningene med vannmåler (15 %)	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1	100
FORNYING: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (10 %)		6,0	2,1	4,6	4,6	1,3	1,8
FORNYING: Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp (10 %)	2,6		1,9				
ALDER: Beregnet snittalder for vannledningsnett (5 %)	4,9	4,0	4,6	4,6	4,3	26	16
ALDER: Beregnet snittalder for spillvannsnett (5 %)	4,5		4,1	4,0			
VALGMULIGHET: Antall muligheter for å påvirke renovasjonsgebyr (10 %)				3,0	3,0	2	5

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Satsingsområde i planperioden

- **Veg og trafikksikring**

Gjennomføring av planlagde tiltak i kommunedelplan for veg og trafikktryggleik.

- **Tomteutvikling**

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019
Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

Kommunen sine oppgåver i samband med tomteutvikling vil avhenge av om tomter blir tilrettelagt av kommunen sjølv, eller av privat entreprenør. Føresetnader i økonomiplanen er at tomteutvikling skal skje etter sjølvkost.

- **Oppdragering og vedlikehald innan vatn og avløp**

Oppfølging av vedteken hovudplan for vatn og avløp etter prinsipp om sjølvkost.

- **Vedlikehald kommunale bygg**

Etterslep på vedlikehald av kommunale bygg er rekna til om lag 20 millionar. Omfang og prioriteringar ekstraordinært vedlikehald i planperioden vil avheng av årlege løyvingar i budsjettet. Ekstraordinært vedlikehald er innarbeidd i økonomiplan.

- **Vedlikehald av kommunal infrastruktur**

Omfang og prioritering avhenger av årlege løyvingar i budsjett

- **Utarbeide prioriterte reguleringsplanar, kommunal planstrategi og rullere kommuneplan for Aurland.**

- **Arbeidsmiljø**

Utgjeie løysing for garderobe for uteseksjon og personalrom ved miljøstasjon etter pålegg frå arbeidstilsynet.

- **Kompetanseutvikling**

Utdanning av brannmannskap er prioritert. Både utrykkingsleiar og opplæring i samband med ordninga med "akutthjelpar".

Deltaking i regionale fagnettverk. Aurland kommune er leiar og nettverkskoordinator for forum for byggesak i Indre Sogn.

- **Oppdragering av utstyr og køyretøy**

Behov for kontinuerleg oppgradering og utskifting av køyretøy. Omfang avhenger av årlege løyvingar i budsjett

- **Rassikring**

Gjennomføring av prioriterte rassikringsprosjekt

- **Interkommunal samarbeid om branntilsyn**

Utgjeing i planperioden.

- **Økonomi**

Det er eit avgrensa handlingsrom til å gjennomføre ekstraordinært vedlikehald i starten av planperioden. I siste del av planperioden er ramma auka slik at det kan gjennomførast ekstraordinært vedlikehald. Det er ikkje lagt opp til endra bemanning i planperioden. Frå 2018 er det lagt inn midlar til drift av nybygg på Skjerdalsvegen 28.

5.2.2 Kultur

Kultur sin del av det totale driftsbudsjettet

Om lag 3% av brutto driftsbudsjett går til kulturområdet.

Årsverk

Det er 7,5 årsverk knytt til tenesteeining for kultur

Hovudoppgåver

Tenesteeininga kultur omfattar desse områda:

- Kulturadministrasjon
- Lokal historisk senter/kulturvern
- Kunnskapstunet (bibliotek og infohage)
- Fritidsklubb
- Galleri Winjum
- Musikk- og kulturskulen
- Folkehelse
- Kulturmidlar

Status og utfordringar for kulturområdet

Kultur

Teller 2,5 % av det samlede barometeret

Kommunens karakterbok	6 = Best. 1 = Dårligst. Over 3,5: Nærmere de beste enn de svakeste					Kommunens nøkkeltall	De beste i landet
	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	KB 2015	KB 2015	KB 2015
PRIORITERING: Netto driftsutgifter til kultur, andel av totale netto driftsutg (15 % vekt innen sektoren)	6,0	5,6	4,9	5,7	4,8	5,4	6,5
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (10 %)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	2 834	619
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (10 %)	5,4	4,3	4,4	4,2	4,5	1 848	2 625
BIBLIOTEK: Netto utgifter til bibliotek, per innbygger (10 %)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	737	680
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (10 %)	3,6	4,1	4,0	3,6	3,6	5,7	9,3
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (5 %)	3,1	3,0	3,8	3,9	3,9	5,5	8,9
KINO: Kinobesøk per innbygger (5 %)	2,2	3,0	2,8	3,3	2,1	0,9	3,9
SYSSELSATTE: Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (10 %)				4,6	4,4	9,3	13,0
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (5 %)				6,0	5,7	8,3	8,8
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	5,5	6,0	6,0	5,7	6,0	56	55
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innbygger 6-20 år (5 %)	6,0	6,0	6,0	5,8	6,0	13,7	12,3
FRIVILLIGE: Driftstilskudd til lag og foreninger, per innbygger (5 %)	4,5	5,2	4,7	4,0	3,7	198	354

Årstellene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Kommunebarometeret syner at Aurland kommune er tilnærma best i klassen på fleire område innanfor kultur. Utgifter til drift av bibliotek og idrett målt per innbyggjar er relativt høge. Sidan kommunen har få innbyggjarar og kultur er prioritert høgt er dette som forventa. Det er relativt høg deltaking i musikk og kulturskulen, så her får kommunen god karakter i kommunebarometeret.

Satsingsområde i planperioden

1. **Målsettingar for musikk- og kulturskulen** er fastsett som ein del av utviklingsmelding for barnehage, kulturskule og grunnskule og i nasjonal rammeplan for kulturskulane.
 - Ungdom tilbake i kulturskulen

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019

Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

- Undervisning i korpsinstrument
 - Lokal forankring av ny nasjonal rammeplan for kulturskulane
2. **Utarbeide kulturminneplan**
 3. **Følgje opp handlingsprogram for fysisk aktivitet og folkehelse**
 4. **Auke besøkstal på bibliotek**
 5. **Utvikle Heradshuset**
 6. **Førebyggjande arbeid barn og ungdom**
 7. **Pådrivar for folkehelsearbeidet i kommunen**
 8. **Økonomi** –ramma er redusert med 177.000 per år frå 2016. Dette vil truleg få konsekvensar på ulike område innanfor tenesteområdet kultur. Mellom anna ei vankant 20% stilling innanfor kulturadministrasjon som ikkje blir erstatta.
 9. **Investeringar** –det må gjerast tiltak i Heradshuset for å sikre forsvarleg arbeidsmiljø. Rehabilitering av Aurland idretts- og samfunnshus (AIS) er ikkje prioritert i planperioden.

5.2.3 NAV

NAV sin del av det totale driftsbudsjettet

Om lag 5% av brutto budsjett går til kommunale tenester i NAV.

Årsverk

Det var 3,5 årsverk knytt faste stillingar i Nav kontoret. I tillegg har NAV ansvar for tilsette i BPA tiltak og ulike typar oppdragsavtalar.

Hovudoppgåver

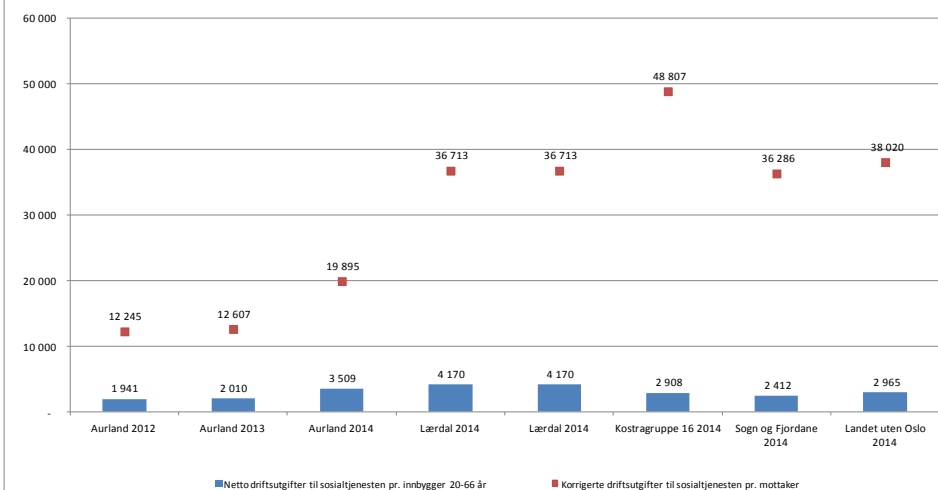
Kommunale oppgåver i NAV

- Økonomisk sosialhjelp
- Gjeldsrådgjeving
- Rusarbeid
- Avlastning utanfor institusjon
- Støttekontakt
- BPA
- Omsorgsløn
- Varig tilrettelagt arbeid

Status og utfordringar for tenesteområdet NAV

Aurland kommune har låge utgifter til sosialtenesta samanlikna med andre kommunar. Dette skuldast at kommunen berre har eit årsverk i sosialtenesta, noko som er relativt lågt. 2014 var eit unnatak då kommunen hadde særleg høge utgifter til sosialhjelp. Kommunen har i 2015 fått medhald i klagesak og fått refundert delar av desse utgiftene i 2015.

G1 Sosialtjenesten Diagram B: Prioritering og enhetskostnad

Sosialhjelp

Teller 7,5 % av det samlede barometeret

Kommunens karakterbok	6 = Best, 1 = Dårligst. Over 3,5: Nærmere de beste enn de svakeste					Kommunens nøkkeltall	De beste i landet
	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	KB 2015	KB 2015	KB 2015
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 % vekt innen sektoren)	4,3	4,1	1,6	1,0			
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	3,9	2,9	2,8	1,7	2,6	4,7	2,3
STØNADSTID: Andel som går over 6 måneder på stønad (10 %)	4,5	3,6	3,3	1,8	2,7	33	13
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	5,3	6,0	6,0	6,0	6,0	14	24
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av de som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)							
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)							
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)							
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)							
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til veiledning og sosialt forebyggende arbeid per mottaker (5 %)	1,8	1,7	1,5	1,5	2,5	29 744	72 514
KUNDEKONTAKT: Telefontid for brukere, timer per uke (5 %)	5,8	5,7	5,7	4,8	4,8	35,0	37,5
KRISESENTER: Netto utgifter til krisesenter, per innbygger (10 %)		2,2	3,4	3,9	1,0	0	150

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Kommunebarometeret for 2015 har ein del blanke felt for sosialtenesta. Dette skuldast at det er utval på færre enn 5 og då er datagrunnlaget for lite til at det blir gitt karakter. Kommunen har vore utan avtale med Krisesenter i ein periode. Kommunen har no gjort avtale med Krisesenteret i Sogn og Fjordane. Karakterboka viser elles forbetring på fleire område.

Satsingsområde i planperioden

1. Redusert kommunal tenestemeny i NAV

Det er ein nasjonal strategi at NAV jobbar meir arbeidsretta. Partnerskapen i Nav har bede rådmannen vurdere ein redusert kommunal tenestemeny i NAV.

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019
Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

Rådmann har sett i gang utgreiingar på dette området. Kommunal tenestemeny i NAV blir sett i samanheng med organisering av spesialomsorga i kommunen.

2. Styrke den arbeidsretta innsatsen

Innsatsen gjeld både individretta oppfølging og bedriftskontakt.

3. Rusførebygging og rusomsorg

Nav Aurland og Lærdal har fått statleg tilskot til kommunalt rusførebyggjande arbeid. Eit tiltak i prosjektet er at det no blir gitt tilbod om treningskontakt til personar som er i målgruppa for prosjektet.

4. Mottak av flyktningar

Kommunestyret har vedteke busetting av 30 flyktningar i planperioden. Det skal lagast ein plan for iverksetting av vedtaket. Dei første åra får kommunen statleg tilskot som dekker kostnader, men det er ei nedtrapping av tilskot for kvart år. Det er føresett tilsetting av flyktningkonsulent.

5. Bustadsosialt arbeid

Bustadsosial handlingsplan blir starta opp i planperioden. Dette vil bli omtala meir gjennom den kommunal planstrategien.

6. Økonomi

Ramma til NAV er redusert med netto 350.000 i planperioden. Reduksjonen er planlagt i samband med reduksjon av tenestemeny i NAV, reduksjon i økonomisk sosialhjelp og ved at Nav tek vekk utgiftedekning for støttekontaktar. Brukarar med behov for følgje kan nytte ordninga med følgjekort. Reduksjon i økonomisk sosialhjelp samsvarer med forbruksmønster for 2015, med dette er elles usikre utgiftspostar.

5.2.4 Helse og førebygging

Helse og førebygging sin del av totale driftsbudsjettet

Omlag 6% av det brutto budsjett går til helsetenester.

Årsverk

Det er 11,3 årsverk ved eininga.

Hovudoppgåver

Desse tenesteområda ligg til tenesteeininga helse og førebygging

- Legetenestene
- Fysioterapi og ergoterapi
- Helsestasjon
- Psykisk helseteneste
- Førebyggjande helsearbeid og friskliv

Status og utfordringar

Kommunens karakterbok	6 = Best. 1 = Dårligst. Over 3,5: Nærmere de beste enn de svakeste					Kommunens nøkkeltall	De beste i landet
	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	KB 2015	KB 2015	KB 2015
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (15 % vekt innen sektoren)	4,9	4,5	4,5	4,4	4,6	17,3	21,0
LEGEDEKNING: Ledig plass på fastlegelistene, andel av totalt antall plasser (5 %)	2,5	2,6	2,6	2,6	2,8	19	54
HELSEØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (10 %)	3,9	3,9	4,3	4,6	4,6	121	167
PSYKIATRISK SYKEPLEIER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	1,0	1,0	1,0	3,1	3,1	5,8	13,5
INNLEGGELSER: Antall innleggelser på sykehus per 1.000 innbyggere (15 %)	3,1	2,3	2,0	1,0	1,0	481	123
SKOLEHELSE: Andel barn m fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (5 %)	6,0	5,1	6,0	6,0	2,4	77	100
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (5 %)	5,4	2,9	6,0	6,0	6,0	100	100
MEDISINBRUK: Diabetesmedisin, per 10.000 innbyggere (5 %)	3,5	4,1	4,7	4,7	4,7	25	20
MEDISINBRUK: Hjerter- og karmedisin, per 10.000 innbyggere (5 %)	5,7	6,0	5,8	6,0	6,0	117	118
MEDISINBRUK: Medisin psykiske lidelser (5 %)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	77	90
MEDISINBRUK: Totalt alle legemidler (10 %)	5,4	5,5	5,2	5,0	5,2	596	574
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt tre år (10 %)	3,0	3,4	3,4	3,4	3,3	299	655

Årstellene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Kommentar til karakterbok:

I skulehelsetenesta er helseundersøking i 1 trinn og vaksinasjon i 2 trinn slått saman. Dette forklarar svak karakter.

Kommunen har ikkje etablert Frisklivsentral og har avgrensa ressursar øyremarka førebygging på helsestasjon. På den andre sida har kommunen miljøarbeidar i skulen og tiltakskonsulent i barnevernet som også jobbar førebyggjande. I tillegg har kommunen auka kapasitet på fysioterapi. Dette gjev rom for å utvikle frisklivsarbeidet.

Kommunen får dårleg karakter på innleggingar sjukehus. Det er fleire faktorar som påverkar sjukehusinnleggingar og kommunen må sjå nærare på det for å kunne forklare dette.

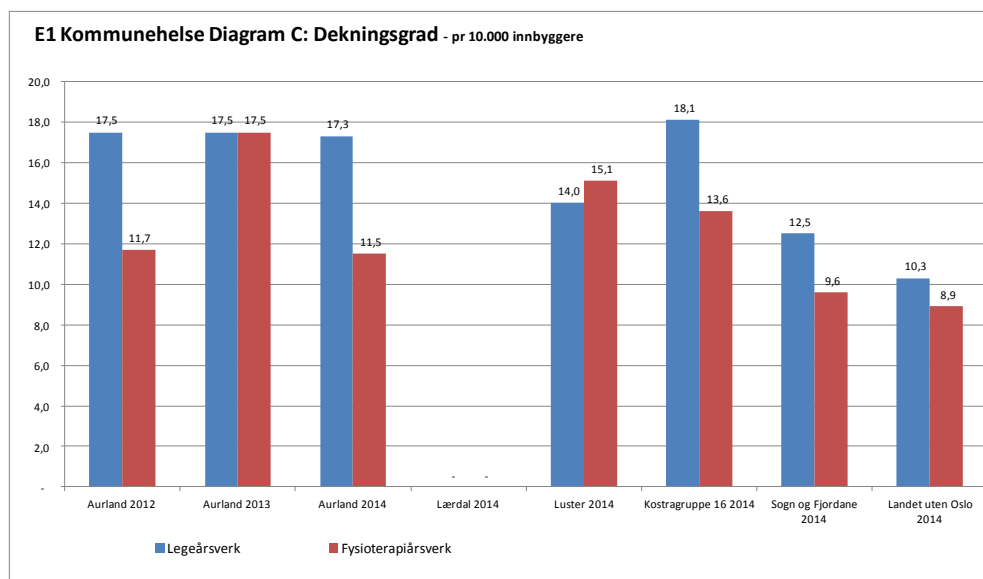

Diagram E1A kommunehelsetjeneste syner at kommunen har god dekning både på fysioterapi og lege. På grunn av vakanse på rapporteringstidspunkt er det tallet for 2013 som er status for fysioterapiårverk i 2015. Når det gjeld legeårverk er det budsjettert med ein auke i 2015.

Status og utfordringar i planperioden

1. God stabil legedekning

Kommunen har i lang tid hatt stabil legedekning. Kommunen må no rekruttera til ledige stillingar. Samstundes har staten lagt føringar gjennom lover og forskrifter og statleg politikk som endrar krav til legetenesta i kommunen. Aurland kommune skal ta initiativ til å utgreie interkommunalt samarbeid om legetenester for å kunne vurdere dette som eit alternativ for organisering av legetenesta.

2. Rehabilitering

Rehabilitering skal vere eit satsingsområde i planperioden. Helse og førebygging har fagkompetanse som er viktig i denne satsinga.

3. Heimebesøk eldre

Kommunen skal som eit tiltak for å førebyggje skader og ulykker blant eldre tilby heimebesøk til eldre i planperioden.

4. Styrking av helsestasjons- og skulehelsetenesta

Rådmann har starta ei utgreiing av dette området for å sikre ei målretta utvikling av det førebyggjande arbeidet.

5. Psykisk helseteneste

Psykisk helseteneste er både eit lågterskel tilbod og ei del av kommunen si oppfølgingsteneste. Tenesta skal vidareutviklast. Kva strategi for utvikling av psykisk helseteneste avhenger av korleis kommunen organiserer spesialomsorga.

6. IKT og telemedisin

I større grad ta i bruk telemedisin og tilgjengeleg teknologi

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019

Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

7. Friskliv

Bør konkretiserast i planperioden. Det er innarbeidd midlar til kurs i økonomiplanen.

Økonomi

Ansvar 300 helse og førebygging er tiltak vidareført frå førre plan og det er lagt inn reduksjon i stilling tilsvarande 250.000.

2015 er første driftsår for Sogn lokalmedisinske senter. Driftsutgifter knytt til legevakt og kommunale akuttsenger er innarbeidd i økonomiplan med 1,6 millionar. Det er og usikkert om kommunen kan rekruttere lege innanfor dei lønnsrammene som ligg i budsjettet.

5.2.5 Aurland barne- og ungdomsskule

ABU sin del av det totale driftsbudsjettet

Aurland barne- og ungdomsskule og vaksenopplæringa sitt budsjett utgjør om lag 10% av brutto driftsbudsjett.

Årsverk

Det er om lag 30 årsverk ved eininga.

Hovudoppgåver

Grunnskule

Vaksenopplæringa

Sfo

Skuleskyss

5.2.6 Flåm skule

Flåm skule sin del av det totale driftsbudsjettet

Budsjettet til Flåm skule utgjør om lag 3,5 % av brutto driftsbudsjett.

Årsverk

Det var per 31.12.2014 10,6 årsverk ved eininga.

Hovudoppgåver

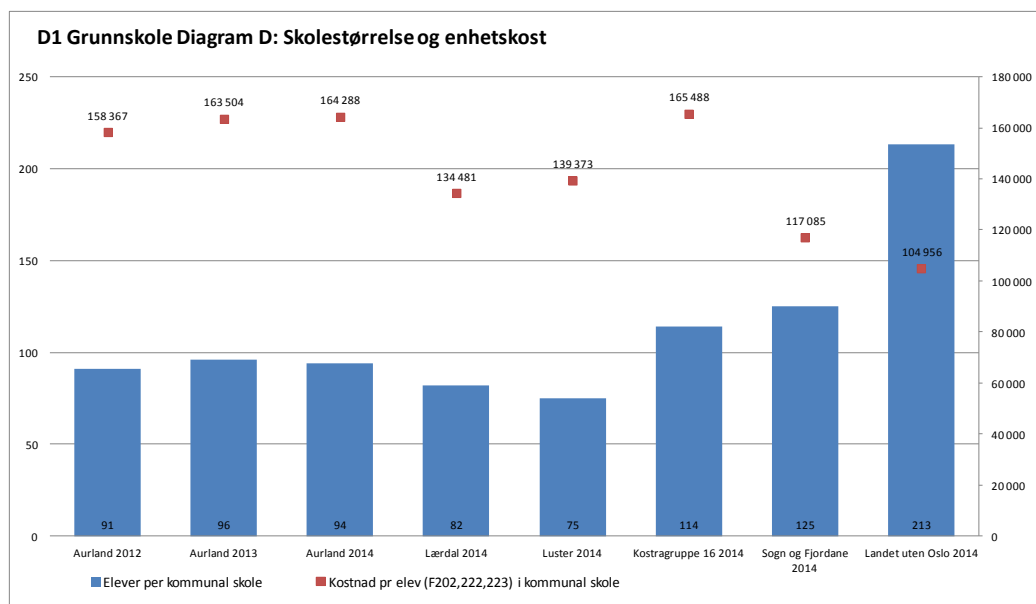
Grunnskule

Sfo

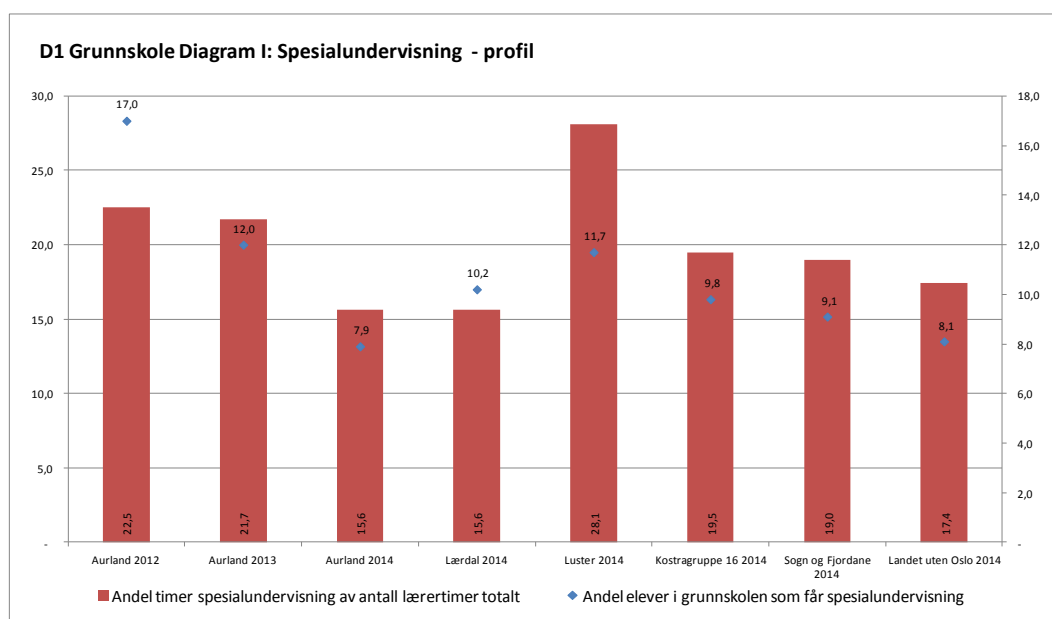
Skuleskyss

Status og utfordringar for skulane

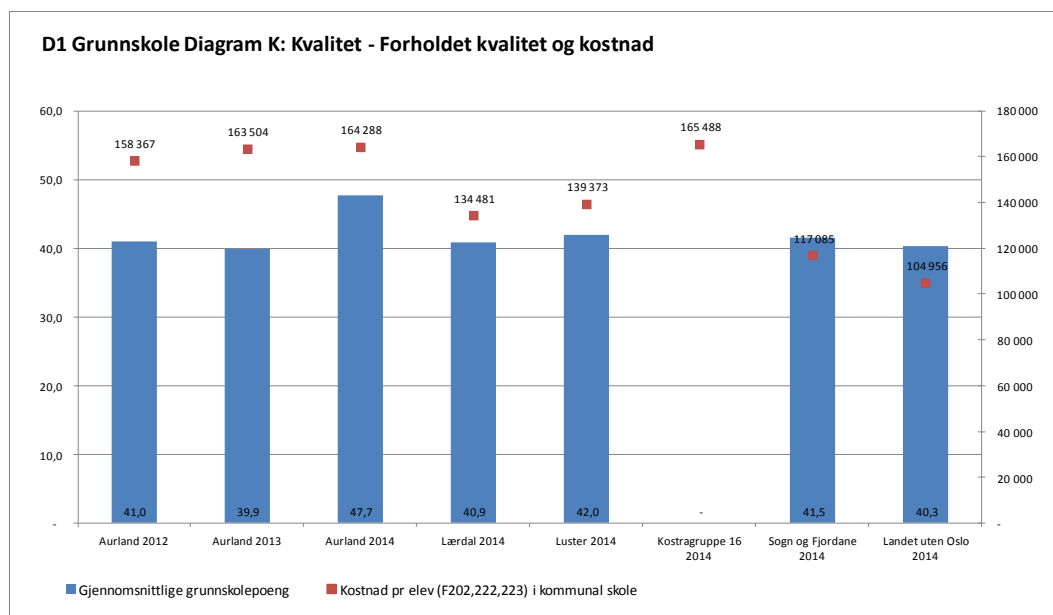
Førebels utgåve av kommunebarometeret 2015 syner at Aurland kommune sine utgifter per elev er relativt høge. Tabellen nedanfor syner at vi har høge utgifter per elev i grunnskulen, også når vi tek høgde for skulestorleik.

Diagrammet nedanfor syner at det har vore ein nedgang i spesialundervisning frå 2012-2014. Dette samsvarer med framstillinga i Utviklingsmeldinga for skuleåret 2013-2014. Ressursane som før har blitt brukt til spesialundervisning blir no nytta til tilpassa opplæring og eit to-lærarsystem i basisfaga. Dette har vore ein vedteken strategi for kommunen.

Diagrammet nedanfor viser at kommunen har gode resultat på grunnskulepoeng i 2014. Det er ikkje mogeleg å lese frå tabellen om det er ein samanheng mellom ressursbruk og grunnskulepoeng, eller om det er naturlege variasjonar i prestasjonar frå år til år.

Satsingsområde i planperioden

System for styrka læring

- Partnerskap for psykisk helse
- Ny organisering av PPT-tenesta
- To lærar system i basisfag avhengig av gruppestørleik og behov for tilpassa opplæring

Kompetanseutvikling

- **Kollegiebasert etterutdanning** – ekstern rettleiing i samband med elevfrie dagar.
- **Vidareutdanning for lærarar** – som følgje av auka kompetansekrav for undervisningspersonale er det etablert statlege stipend- og tilskotsordningar.
- **Rettleiing for nyutdanna pedagogar** – lokalt forankra plan
- **Ungdomstrinnsatsinga** – vurdere dette som ei vidareføring av Ny Giv der heile kollegiet ved ungdomstrinnet får tilbod om skulebasert kompetanseheving med rettleiing frå høgskulen

Den gode skuleeigar

- Vidareutvikle kvalitetssystemet for skulane
- Vidareutvikle arena for dialogmøte
- Årleg rapportering på mål i utviklingsmeldinga

Folkehelse

- Fysisk aktivitet for alle
- Nulltoleranse for mobbing

Norskopplæring

Følgje opp strategiar i næringsplan

Økonomi

Det er forventat at system for styrka læring skal gje ein ytterlegare gevinst i form av reduserte utgifter til spesialundervisning i perioden. Økonomiske måltal er innarbeid i økonomiplan. To lærarsystem i basisfaga skal vidareførast, når gruppestorleik og behov for tilpassa opplæring tilseier det. Det er vidare kompensert for auka ressursbehov knytt til særskild tilrettelegging.

På grunn av lågare elevtal vil det vere færre barn i SFO og reduserte utgifter til skuleskyss i planperioden.

Utgifter til spesialpedagogiske opplegg og eventuelle flyktningar vil vere usikre i planperioden.

Norskopplæring er tilrådd finansiert ved bruk av konsesjonsavgiftsfondet og må innarbeidast i budsjettet for fondet.

Det er planlagt ein nettoreduksjon på om lag 300.000 samla for dei to grunnskulane i planperioden.

Investeringar

Det skal i planperioden vurderast alternativ for musikkundervisning for elevar på barnesteget. Det er planlagt rehabilitering av symjehall i planperioden.

5.2.7 Kommunale barnehagar

KBA sin del av det totale driftsbudsjettet

Om lag 5% av brutto driftsbudsjett er kommunale barnehagar.

Årsverk

16 årsverk.

Hovudoppgåver

- Drift av kommunale barnehagar
- Opptak til private og kommunale barnehagar
- Tilsyn og godkjenning av kommunale og private barnehagar
- Tilskot private barnehagar

Status og utfordringar for tenesteområdet

Vedtekne kommunale planar, fag- og temaplanar og statlege krav og forventningar legg grunnlaget for prioriteringar i handlingsplanperioden.

Kommunens karakterbok	6 = Best. 1 = Dårligst. Over 3,5: Nærmere de beste enn de svakeste					Kommunens nøkkeltall	De beste i landet
	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	KB 2015	KB 2015	KB 2015
BEMANNING (KB): Oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (20 %)	2,4	4,2	3,1	3,9	4,9	8 876	7 831
FAGUTDANNING (KB): Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning (20 % vekt innen sektoren)	1,5	6,0	6,0	6,0	6,0	100	100
FAGUTDANNING (KB): Assistenter i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning (20 %)	4,2	6,0	5,4	5,5	5,5	67	73
AREAL (KB): Leke- og oppholdsareal per barn (10 %)	2,0	2,0	2,2	1,5	1,4	5,4	11,5
KJØNN: Andel ansatte som er menn (10 %)	1,0	1,0	2,5	1,0	6,0	14,8	12,4
MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage (15 %)	6,0	6,0	1,5	1,0	1,6	56	100
1-ÅRINGER: 1-åringer født etter 1.9. med barnehageplass som andel av 1-åringer med barnehageplass (5 %)							

KB: Kommunale barnehager. Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Karakterboka for barnehagane syner at kommunen har høg kompetansegrad.

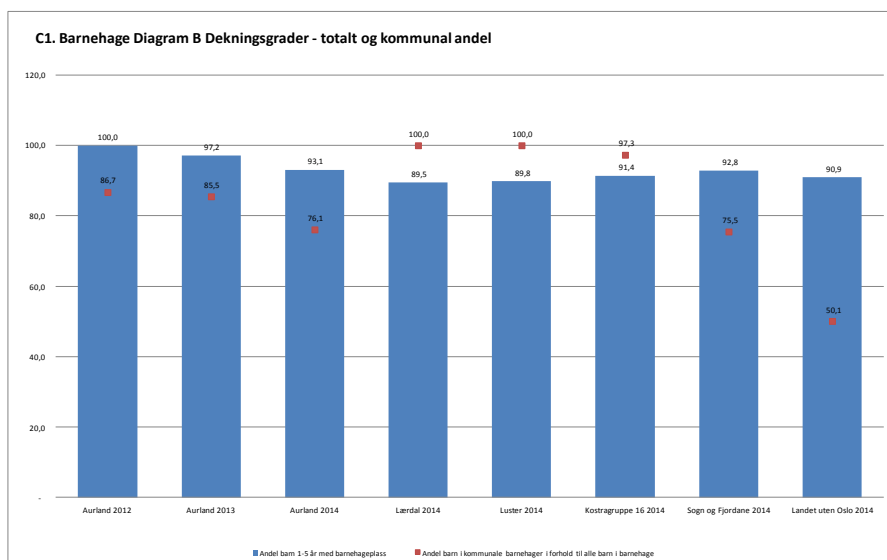

Diagram C1 bokstav B, om dekningsgrad, viser at med færre barnehagar kjem vi nærare landsnormalen i høve dekningsgrad. Lærdal og Luster har ikkje private barnehagar, og det kan medføra større/meir effektive kommunale einingar enn vi har.

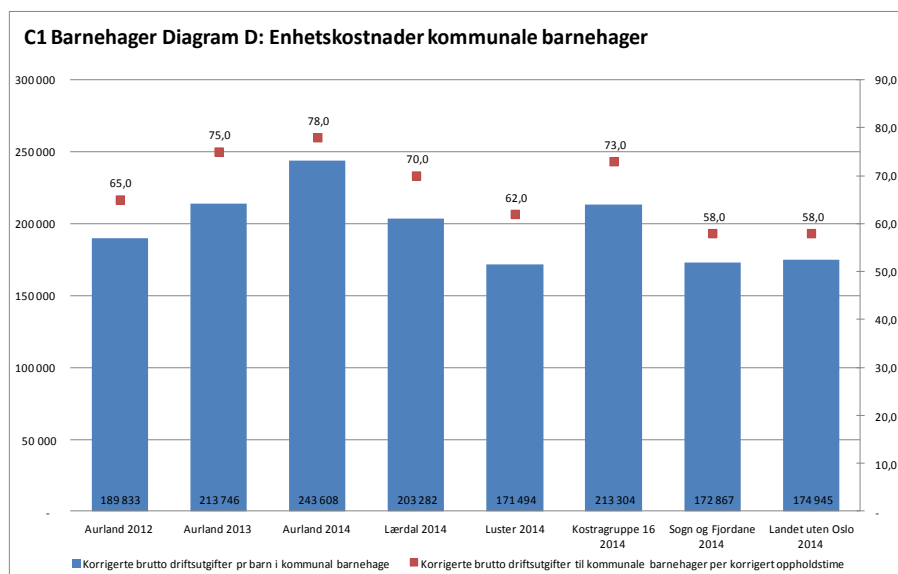

Diagram C1 bokstav D, viser at kommunen sine utgifter per barnehage barn er relativt høge og at utgifter har auka dei siste åra.

Utgangspunktet for økonomiplan er no-situasjonen etter inntaket til nytt barnehageår 2015/2016:

	Avdeling små	Avdeling store	Bemanna for
FBHG	9 plassar	13 plassar	9+18 plassar
VBHG	9 plassar	16 plassar	9+18 plassar
SGBHG			24 plassar*

*Føreset mellombels godkjenning haust 2015.

Bemanninga er no tilpassa drift av to kommunale barnehagar og tal plassar som er skissert ovanfor. Det er jamt over fullt i barnehagane etter hovudopptaket i 2015/16. I september 2007 dreiv 25,4 årsverk dei kommunale barnehagane. I mai 2015 driv 16 årsverk dei kommunale barnehagane.

Fokusområde i planperioden

1. Kvalitet og innhald

- Årleg rapportering på mål i utviklingsmeldinga
- Årleg rapportering på mål i rammeplan for barnehagane

2. Kompetanseheving

- Deltaking i regionale fagnettverk
- Kollegiebasert etterutdanning

3. Dialogmøte

Vidareutvikle samarbeid foreldre og barnehage

4. Folkehelse

- Psykisk helse/Tidleg innsats for utsette barn: Tverrfagleg samarbeid for etablere eit ressursteam i kommunen for tidleg innsats

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019
Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

- Fysisk aktivitet og mat –utarbeide eigne mål og strategiar for folkehelse i barnehagen, som blir innarbeidd i årsplan for barnehagane.

5. Fokusområde økonomi

Det er lagt inn nettoreduksjonar på 850.000 i planperioden med halv effekt i 2016. Ein del av ressursane er spesialpedagogiske ressursar overført til grunnskulen. Frå 2016 er det lagt inn forventningar i økonomiplan om redusert vikarbruk tilsvarande 250.000. Reduksjon fører redusert bemanning i barnehagane på dagar med planlagt eller uføresett fråvær.

Kommunestyret vedtok 03.09.2015 sak 055/15 at Aurland til ei kvar tid skal ha full barnehagedekning.

6. Investeringar

Det er planlagt oppstart av bygging av ny barnehage i planperioden.

5.2.8 Aurland og Lærdal Barnevern

Barnevernet sin del av det totale driftsbudsjettet

Barnevernet sitt budsjett utgjer neste 3% at brutto budsjettet til kommunen.

Årsverk

Det er 5 årsverk i barnevernet

Hovudoppgåver

Barnevernet skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade helse og utvikling får naudsynt hjelp og omsorg til rett tid. Samt bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Kommunen sine oppgåver innan barnevern er

- Råd og rettleiing
- Førebygging
- Undersøkingar
- Vedtak etter barnevernslova
- Førebu saker til Fylkesnemnda
- Iverksetje og følgje opp tiltak

Status og utfordringar for tenesteområdet

Vedtekne kommunale planar, fag- og temaplanar og statlege krav og forventningar legg grunnlaget for prioriteringar i handlingsplanperioden.

Kommunens karakterbok	6 = Best. 1 = Dårligst. Over 3,5: Nærmere de beste enn de svakeste					Kommunens nøkkeltall	De beste i landet
	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	KB 2015		
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 barn 0-17 år (20 % vekt i sektoren)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	15,2	7,6
FRISTBRUDD: Andel undersøkelser m behandlingstid over 3 mnd	2,2	1,2	1,0	5,4	1,4	57	0
FRISTBRUDD: Andel undersøkelser med behandlingstid over 3 mnd, snitt siste fire år (15 %)	2,3	1,0	1,0	1,5	1,0	51	6
UTARBEIDET PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (7,5 %)	3,9	1,1	1,0	2,2	3,1	69	100
UTARBEIDET PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (7,5 %)	2,8	2,4	2,1	1,0	1,0	46	96
TILTAK I HJEMMET: Andel saker med tiltak i hjemmet (10 %)	4,6		4,4	5,5			
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste (5 %)	2,7	2,5	2,8	3,1	3,1	10,5	17,8
SAKSBEHANDLING: Avsluttede undersøkelser, per årsverk knyttet til saksbehandling og adm. (5 %)			1,0	1,2	1,0	1,5	19,4
INTERNKONTROLL: Innført (10 %)	1,0	6,0	6,0	6,0	6,0	1	1
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (5 %)	3,5	3,5	1,0	1,0	1,0	0	3

Årstillene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

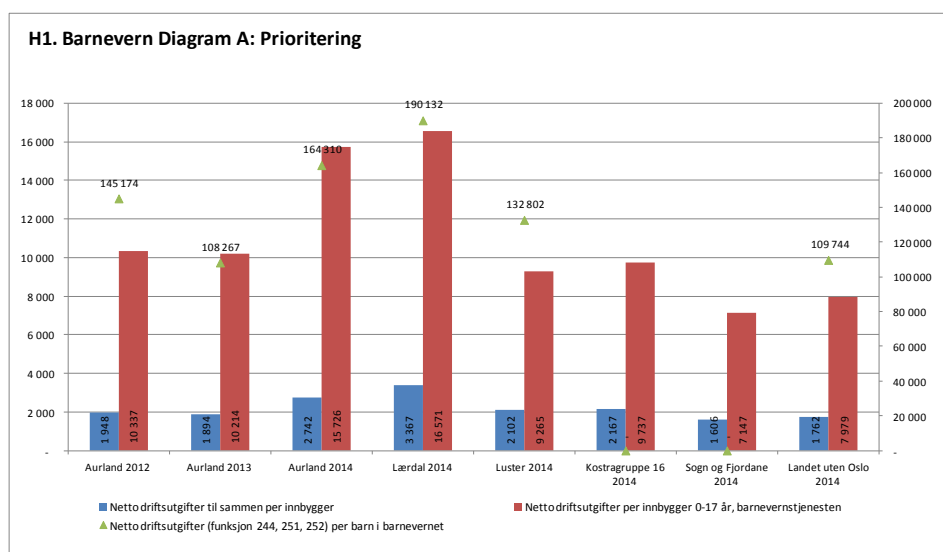
Karakterboka i kommunebarometeret er basert på Kostra-rapporteringa i 2014.

Bemanninga i tenesta er god. Dette er forklart med at 5 årsverk er rapportert inn som bemanning for Aurland kommune, medan 5 årsverk skal fordelast på Aurland og Lærdal.

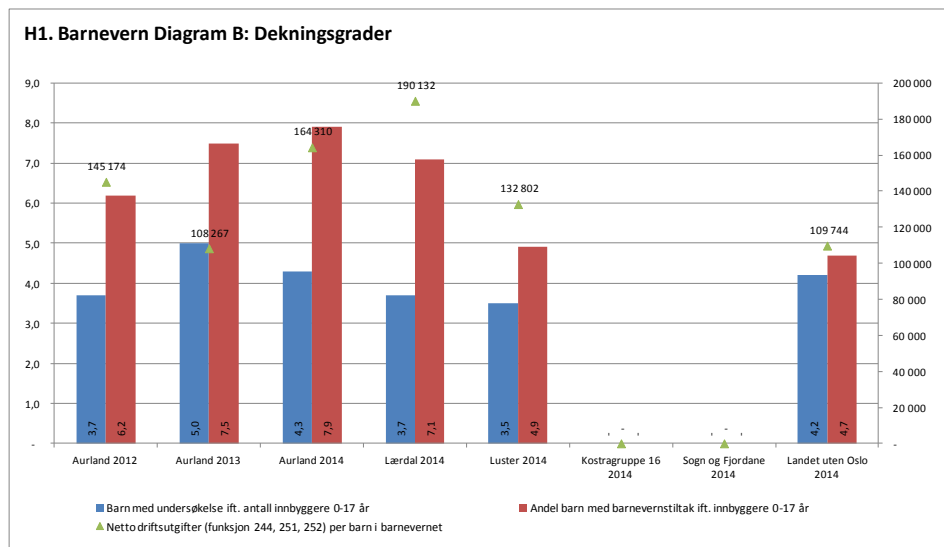
Tenesta har i nokre saker fristoverskridingar. Sjølv om det er få dagar overskriding så slår det likt ut på kommunebarometeret. Nokre saker har vore komplekse og kommunen har søkt godkjenning frå Fylkesmannen. Dette kjem ikkje fram av kommunebarometeret.

Det blir jobba internt med forbetringar for å hindre framtidige fristbrot.

Det er ikkje gjennomført brukarundersøking i 2012-2014. Kommunen har no kjøpt eit elektronisk system for brukarundersøking og barnevernet skal ta dette i bruk allereie hausten 2015.

Tenesteprofilen gjennom fleire år har vore at tenesta kjem seint inn, når utfordringane har vorte store. Dette fører til at tenesta må "skreddarsy" løysingar til situasjonane når dei oppstår. Dette kostar meir enn tidleg intervensjon og mindre hjelpetiltak.

Aurland kommune har relativt mange barn med undersøking og relativt mange barn med barnevernstiltak. Kommunen ligg og relativt høgt på utgifter per barn i barnevernet.

Satsingsområde i planperioden

1. Tidleg intervensjon
2. Internkontroll og kvalitet –halde fram med forbettringsprosjektet
3. Etablere system for brukarundersøkingar
4. Klargjere barnevernet si rolle og intern oppgåve- og rolle fordeling i kommunen
5. Økonomi – tiltak som blir iverksett etter barnevernslova er lovpålagte. Nettoutvikling i økonomiplan syner ei mellombels rammeauke på 1,2 millionar for 2016 og 2017. Mot slutten av planperioden er ramma planlagt vidareført med dagens nivå. Det blir forventa at barnevernet innanfor sine rammer skal ha ressursar til å drive med førebyggjande arbeid.

5.2.9 Pleie, rehabilitering og omsorg

Pleie, rehabilitering og omsorg sin del av det totale driftsbudsjettet

Pleie, rehabilitering og omsorg sitt budsjett utgjør 33,5% av brutto budsjett.

Årsverk

Per 31.12.2014 var det 63,6 årsverk ved eininga.

Hovudoppgåver

- Drift av institusjon
- Avlastning i institusjon
- Heimesjukepleie
- Praktisk bistand, tryggleiksalarm og matombringning
- Dagsenter for demente
- Omsorgsbustader for psykisk utviklingshemma
- Omsorgsbustader andre brukargrupper

Status og utfordringar for tenesteområdet

Vedtekne kommunale planar, fag- og temaplanar og statlege krav og forventingar legg grunnlaget for prioriteringar i handlingsplanperioden.

Kommunens karakterbok	6 = Best. 1 = Dårligst. Over 3,5: Nærmere de beste enn de svakeste					Kommunens nøkkel tall	De beste i landet
	KB 2011	KB 2012	KB 2013	KB 2014	KB 2015	KB 2015	KB 2015
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 % vekt innen sektoren)	2,0	3,1	2,1	3,2	2,1	70	87
BEMANNING: Tid med lege og fysioterapeut på sykehjem (10 %)	1,6	1,8	1,7	1,9	4,7	1,3	1,6
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut og geriatrisk sykepleier per 1.000 innb. over 80 år (10 %)	2,4	2,2	2,5	2,5	2,5	9	29
PROFIL: Hvor stor andel av de over 80 år med tjenester, får den hjemme? (10 %)	1,7	2,9	2,1	2,6	3,3	71	86
TILBUD: Gjennomsnittlig antall timer praktisk bistand i hjemmet (5 %)	1,7	2,3	3,0	2,6	2,4	6,0	18,1
TILBUD: Gjennomsnittlig antall timer hjemmesykepleie (5 %)	2,9	3,1	3,9	6,0	6,0	10,6	9,9
BEHOV: Andel av 67+ med bistand, som har stort omsorgsbehov (5 %)							
HELSETILSTAND: Dødelighet i prosent av landsgjennomsnittet (100 = snittet) (10 %)	3,1	2,9	4,7	5,6	5,5	84	79
KORTTIDSPASSER: Gjennomsnittlig oppholdstid per plass, målt i dager (10 %)			2,4	1,0	5,8	14	12
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	0	0
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	100	100
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (5 %)	3,4	3,7	3,3	3,3	3,4	38	80
TRYGGHET: Trygghetsalarm per 1.000 hjemmeboende eldre over 80 år (5 %)	4,3	3,8	4,3	4,9	5,0	50	57
BRUKERE: System for brukerundersøkelser i hjemmetjenesten/institusjon (5 %)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6	6

Årstallene henviser til det året Kommunebarometeret er publisert.

Karakterboka i kommunebarometeret syner at fleire tilhøve har betra seg innanfor pleie og omsorgstenestene dei siste åra. Men det er framleis forbettringspotensiale på fleire område. Nettodrifutgifter til helse, omsorg og helsestasjon utgjer i 2014 43,4% av kommunen sine totale nettoutgifter. Dette er høgare enn for både fylket (42,4%) og for landet elles utanom Oslo (38%).

Nokre kommentarar elles til kommunebarometeret:

Del av tilsette med fagutdanning ligg rundt 70% i Aurland, og ligg godt under dei beste som er opp mot 90%. Sjølv om pleie og omsorgstenestene med dei tenester som blir ytt i dag også har behov for assistentar, kunne vi likevel tenke at delen av fagutdanna burde vere høgare.

Bruk av lege og fysioterapiressursar på helsetunet har auka og har vorte betre det siste året. Kommunen har tilsett ein fysioterapeut til, og det syner positivt resultat for pleie og omsorg også.

Ein stadig større del av dei som er over 80 år får tenester i eigen heim. Dette samsvarar også med at dei som kjem inn på langtids plass på Aurland helsetun blir stadig eldre. Snittalder på helsetunet i dag er 87 år.

Gjennomsnittleg tal timar praktisk bistand i heimen går ned, samstundes blir det gitt meir heimesjukepleie enn tidlegare. Dette har både med endra behov og med samhandlingsreforma å gjere, der pasientar blir skrivne ut frå sjukehus til eigen heim raskare enn før. Og slik sett treng meir hjelp og oppfølging frå heimesjukepleien.

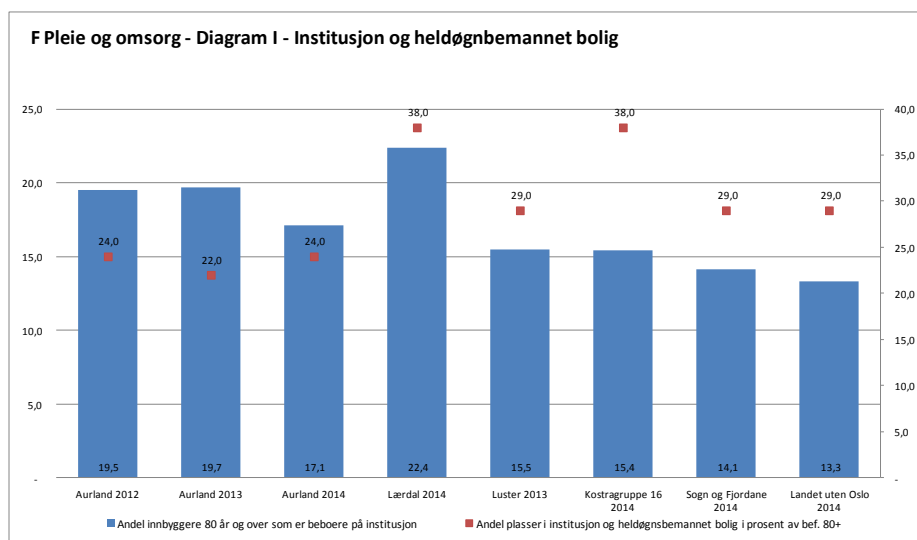
Kommunebarometeret syner bra utvikling og utnytting av korttids plassar ved helsetunet. Eit opphald varer ca 2 veker, mot lenger før. No får fleire tilbod, og planlegginga rundt oppfølging av pasienten går raskare enn før.

Aurland kommune har til no hatt bra statistikk på samhandling/liggedøgn i sjukehus for utskrivingsklare pasientar, vi har ikkje betalt for mange liggedøgn. Dette har endra seg noko, ettersom vi ei tid har hatt utfordringar med nok plassar på helsetunet. Ein slik situasjon kan føre til at det blir fleire liggedøgn i sjukehus som kommunen må betale for

Plassar for demente er eit punkt som vi ikkje skorar godt på. Vi rapporterer til KOSTRA at vi har 8 plassar, men i realiteten er det fleire av plassane på Helsetunet som blir nytta av demente. Vi må kanskje vurdere å rapportere inn fleire plassar slik at dette stemmer meir med faktiske tilhøve.

At fleire får trygghetsalarm heng saman med at fleire eldre over 80 år bur heime no enn før

Brukarundersøking er planlagt gjennomført i 2016. kommunen har kjøpt eit elektronisk system som gjev tilgang på spørreskjema og der vi kan registrere og samanstille data.

Kommunen har i dag 24 institusjonsplassar. I tillegg er tre rom pussa opp i løpet av vinteren 2015. Det ligg til rette for at dei tre nyoppussa romma, saman med bufellesskapet (5 rom) kan gjerast om til ei ny sjukeheimsavdeling. Prognose for folketalsutviklinga fram mot 2030 syner at kommunen etter dagens normtal på 25% sjukeheimsdekning bør planleggja for 40 plassar. Det er 9 omsorgleilegheiter i gamle sjukeheimsbygget. Her ligg det og eit potensiale for heildøgnsomsorg. Eksisterande bygningsmasse er såleis eit godt utgangspunkt for å møte behov for institusjonsplassar og heildøgnsomsorg i framtida.

Som ein del av Sogn lokallmedisinske senter (LMS) er det i dag etablert fire interkommunale akuttsenger. Det er aktuelt å utgreie alternativ for rehabilitering og intermediære sjukeheimssenger som ein neste fase i utviklinga av Sogn LMS.

Satsingsområde i planperioden

1. Oppfølging av handlingsprogrammet for kommuneplan for helse og omsorg

- Ressurssjukepleie
- Rehabilitering
- Gjennomgang pleie og omsorg –organisering og drift
- Ny organisering av spesialomsorga
- Etablere system for brukarundersøkingar
- Elektronisk kvalitetssystem og kvalitetsindikatorar

• Økonomi

- I planperioden ligg det forventingar om ein nettoreduksjon på 3,4 millionar innanfor drift av pleie og omsorg. Størst reduksjon innan spesialomsorg, men det er og sett eit måltal på 1 million på gjennomgang av organisering og drift av eldreomsorga.
- Styrkingsområda er rehabilitering og ressursjukepleie.
- Kjøp av konsulenttenester i 2016 og kostnader ved utarbeiding av kvalitetssystem og kvalitetsindikatorar 2018 er finansiert i økonomiplan.

5.2.10 Rådmannsfunksjonane og politisk styring

Administrasjon og styring sin del av det totale driftsbudsjettet

Rådmannsfunksjonane og politisk styring utgjør 7% av brutto budsjett.

Årsverk

Per 31.12.2014 var det 20,8 årsverk ved dei to ansvarsområda.

Hovudoppgåver

Politisk leiing

Politisk sekretariat

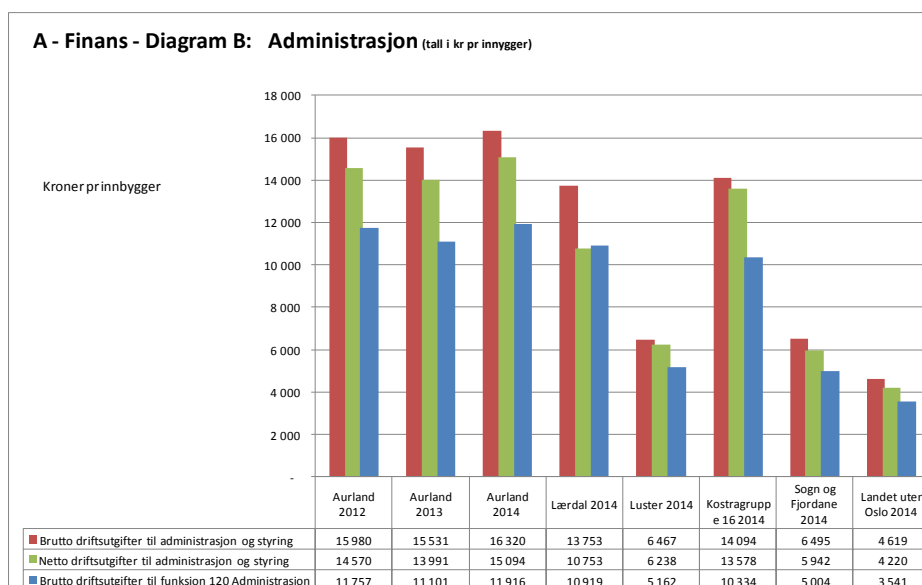
Kommunetorg

Økonomi, lønn og personal

Skulefagleg kompetanse

Overordna planlegging

Status og utfordringar

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019

Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

Aurland kommune har høge kostnader til administrasjon og styring. Det er ein klar samanheng mellom politisk aktivitet og administrasjon. Luster kommune, som og er ein høginntektskommune, ligg mykje lågare enn Aurland kommune.

Satsingsområde i planperioden

Utarbeide antikorrupsjonsprogram

I tråd med rettleiar frå Transparency international (TI)

Kompetanseutvikling

Sakshandsaming offentleglova og forvaltningsjuss

Folkevalt opplæring

Prioriterte tema i tillegg til ordinært folkevaltprogram er etikk og universell utforming

Kommunikasjon og omdøme

Aktivt informasjonsarbeid og vertskapsrolla skal vere prioritert

Næringsutvikling

Gjennomføre prioriterte tiltak i næringsplanen

Økonomi

Finansiering tilsvarande 50% stilling i administrasjonen er teke ut frå 2016. Dette utgjør reduksjon på om lag 300.000. Det er lagt inn bruk av disposisjonsfond for å starte avlevering av nyare papirarkiv til fylkesarkivet. I planperioden utgjør dette 1 million. Ramma er redusert med 600.000 som følgje av at staten tek over oppgåver knytt til skatteoppkreving. Stillinga som skulefagleg kompetanse blir vidareført med 300.000 (tilsvarande 40% stilling). Restfinansiering er ikkje innarbeidd i økonomiplan, men er føresett innarbeidd i budsjett gjennom ei omprioritering av administrative ressursar innanfor oppvekstområdet.

Effektivisering

- IKT investeringar
- Interne tenester

5.2.11 Fellesutgifter ansvar 900

Fellesutgifter sin del av det totale driftsbudsjettet

Til nøytrale inntekter og utgifter utgjør 5% av brutto budsjett.

Årsverk

4,67 årsverk blir ført på ansvarsområdet. To stillingar er refundert frå eksterne. To stillingar er finansiert av konsesjonsavgiftsfondet. 0,67 årsverk er knytt til frikjøp av hovudtillitsvalde.

Hovudoppgåver

Tilskot Kyrkja
Fellesutgifter m.a. IKT
Kjøp av PPT teneste
Kjøp av tenester bedriftshelseteneste
Velferdsmidlar
Utgifter til revisjon og kontrollutval
Næringsfond

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan 2016 - 2019
Vedteken av kommunestyret 03.09.2015 sak 055/15

Tilskot Nynorske litteraturdagar
Tilskot Verdsarvparken
Tilskot privat barnehage
Frikjøp av hovudtillitsvalde

Tema i planperioden

Redusert overføring frå konsesjonsavgiftsfondet til finansiering av stillingar i planperioden. Redusert bruk av konsesjonsavgiftsfond knytt til finansiering av stillingar og skulebåt. Desse endringane utgjer ikkje noko på netto ramme. Det er og førespegla at utgifter til bedriftshelesteneste kan bli redusert i planperioden når kommunen inngår ny avtale frå 01.01.2017. Kompetansefond og HMS-fond er flytta frå å vere avsetning til ein del av budsjettet for ansvar 900. Frå 2016 er det avsett 300 000 til kompetansefond og frå 2017 er det avsett 300 000 til HMS-fond.